

HU

HU

HU

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2010.5.19.
COM(2010)245 végleges

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A
TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A
RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK**

Az európai digitális menetrend

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A
TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A
RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK**

Az európai digitális menetrend

TARTALOM

1.	Bevezetés.....	3
2.	A digitális menetrendben meghatározott intézkedési területek	8
2.1.	Élénk egységes digitális piac	8
2.2.	Interoperabilitás és közös szabványok	16
2.3.	Bizalom és biztonság.....	18
2.4.	Nagy sebességű és szupergyors internet-hozzáférés.....	21
2.5.	Kutatás és innováció	25
2.6.	A digitális jártasság, a digitális készségek és a digitális inklúzió javítása.....	28
2.7.	Az IKT előnyei az uniós társadalom számára.....	31
2.8.	A digitális menetrend nemzetközi vonatkozásai.....	39
3.	Végrehajtás és irányítás.....	40

1. BEVEZETÉS

A digitális menetrend célja általánosságban, hogy a nagy sebességű és szupergyors internetre és interoperábilis alkalmazásokra épülő egységes digitális piac révén fenntartható gazdasági és szociális előnyöket teremtsen.

A válság évekre visszavetette a gazdasági és társadalmi fejlődést, miközben leleplezte az európai gazdaság strukturális gyengeségeit. Legfontosabb célkitűzésünk pillanatnyilag csak az lehet, hogy Európa visszakerüljön a rendes kerékvágásba. A fenntartható jövő érdekében azonban távolabbra kell tekintenünk a rövid távú céloknál. A népesség idősödését és a globális verseny kihívásait figyelembe véve három lehetőségünk van: vagy intenzívebben dolgozunk, vagy hosszabb ideig dolgozunk, vagy okosabban dolgozunk. Előfordulhat, hogy mindháromra szükség lesz, az európai lakosság növekvő életszínvonalát azonban csak a harmadik opció fogja garantálni. Ennek eléréséhez a digitális menetrend olyan, sürgősen meghozandó intézkedéseket javasol, amelyek Európát az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés útjára terelik. Ezek a javaslatok azon hosszabb távú átalakítások alapját kívánják megteremteni, amelyek a gazdaság és a társadalom mind nagyobb fokú digitalizálódását eredményezik.

Az Európai Bizottság 2010 márciusában bemutatta az „Európa 2020” stratégiát¹, melynek célja a válságból való kilábalás és az EU gazdaságának felkészítése az előttünk álló évtized kihívásaira. Ez a stratégia olyan jövőképet vázol fel, amelyben az uniós és nemzeti szintű konkrét intézkedések magas foglalkoztatási szinthez, alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdasághoz, magas termelékenységi szinthez, valamint nagyfokú társadalmi kohézió megteremtéséhez vezetnek. A növekedésért és a munkahelyteremtésért folytatott küzdelem egyszerre követeli meg a legmagasabb politikai szintű felelősségvállalást és valamennyi szereplő bevonását Európa-szerte.

Az európai digitális menetrend az „Európa 2020” stratégia hét kiemelt kezdeményezésének egyike, melyet azért alkottak meg, hogy az információs és kommunikációs technológiák (IKT-k) alkalmazásának kulcsfontosságú szerepet jelöljön ki Európa 2020-ra kitűzött céljainak sikeres megvalósításában².

A menetrend feladata felvázolni azt az utat, amelyen járva az IKT-k társadalmi és gazdasági potenciálja a legteljesebb mértékben kihasználható; vonatkozik ez mindenekelőtt az internetre, amely az üzlet, a munka, a játék, a szabad kommunikáció és véleménynyilvánítás terén a gazdasági és társadalmi élet pótolhatatlan eszközévé vált. A menetrend sikeres végrehajtása nem csupán az

---

¹ EURÓPA 2020 – Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés stratégiája, COM(2010) 2020.

² A digitális menetrend széles körű konzultációkon nyugszik, különösen: a *Jelentés Európa digitális versenyképességéről* című közlemény megállapításain (2009) (COM(2009) 390), a Bizottság 2009-es, az IKT-prioritásokról tartott nyilvános konzultációján, a 2009. decemberi Közlekedési, Távközlési és Energiaügyi Tanács következtetésein, az Európa 2020 konzultáción és stratégián, az *ICT Industry Partnership Contribution to the Spanish Presidency Digital Europe Strategy* (Az IKT-ágazati partnerség szerepe a spanyol elnökség digitális Európára vonatkozó stratégiájában) című tanulmányon, az Európai Parlament saját kezdeményezésre készített, a *2015.eu* menetrendről szóló jelentésén, valamint a 2010. áprilisi nem hivatalos granadai miniszteri találkozón elfogadott nyilatkozaton. Mindezek elérhetők az alábbi címen:

http://ec.europa.eu/information_society/eeurope/i2010/index_en.htm.

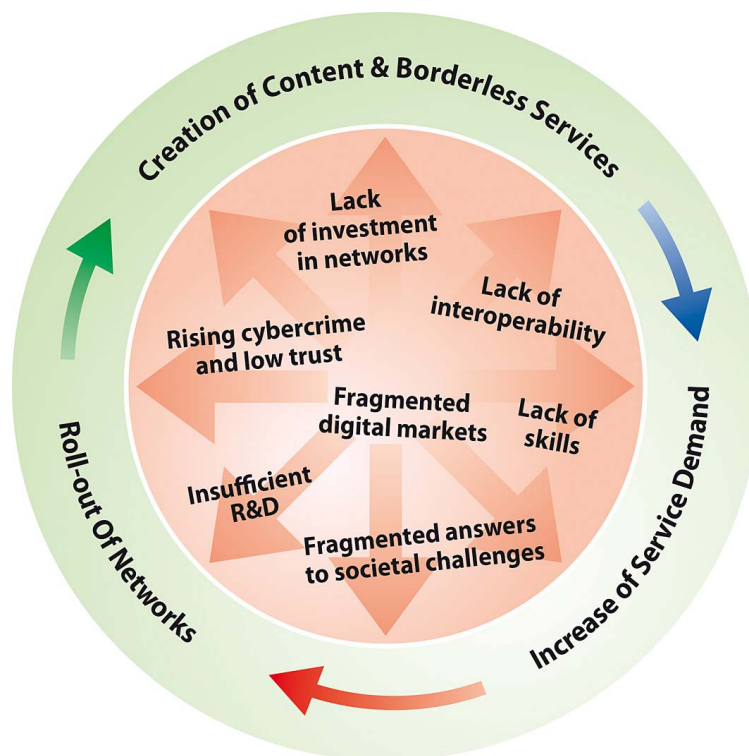
innovációt és a gazdasági növekedést fogja előmozdítani, de kedvező hatással lesz a lakosság és a vállalkozások mindennapjaira is. A digitális technológiák szélesebb körű, hatékonyabb alkalmazása ily módon képessé fogja tenni Európát a legfontosabb kihívásokkal való szembenézésre, és jobb életminőséget biztosít az európai polgárok számára többek között az egészségügyi ellátás javulása, a közlekedés biztonságosabbá és hatékonyabbá válása, a tisztább környezet, az új kommunikációs lehetőségek és a közszolgáltatásokhoz, valamint a kulturális tartalmakhoz való könnyebb hozzáférés révén.

Az évi 660 milliárd eurós piaci értéket teremtő IKT-ágazat az európai GDP 5%-át termeli meg közvetlenül, a termelékenység általános növekedéséhez azonban ennél jóval nagyobb arányban járul hozzá (az IKT-ágazat közvetlenül 20%-kal, az IKT-beruházások 30%-kal). Mindennek háttérben az ágazatra jellemző dinamizmus és magas szintű innováció áll, valamint az a tény, hogy az ágazat meghatározó szerepet játszik a többi ágazat üzleti tevékenységének alakulásában. Ugyanakkor az IKT-k társadalmi hatása is kimagasló: gondoljunk csak arra, mekkora életminőségbeli változást jelent, hogy naponta több mint 250 millió európai használja az internetet, és gyakorlatilag minden európai polgár rendelkezik mobiltelefonnal.

A nagy sebességű hálózatok fejlődésének ma ugyanolyan forradalmi hatása van, mint egy évszázaddal ezelőtt a villamos vagy közlekedési hálózatok fejlődésének. A fogyasztói elektronika folyamatos fejlődése következtében elmosódnak a különbségek a digitális készülékek fajtái között. A szolgáltatások lassanként egységesülnek, miközben a valóságos fizikai tartományból áthúzódnak a digitális tartományba, hogy ott bármilyen készüléken egyaránt elérhetők legyenek: az okostelefonról éppen úgy, mint a táblaszámítógépről, a személyi számítógépről, a digitális rádióról vagy a nagyfelbontású televízióról. Az előrejelzések szerint 2020-ra a digitális tartalmak és alkalmazások szinte kizárólag a világhálón lesznek elérhetők.

Ez a roppant IKT-potenciál egy önmagát gerjesztő működési folyamat során aktivizálódhat. Azzal, hogy vonzó tartalmak és szolgáltatások válnak elérhetővé egy határok nélküli, könnyen átjárható internetes környezetben, növekedni fog a kereslet a nagyobb sebesség és kapacitás iránt; a keresletnövekedés megteremti a gyorsabb hálózatokba való beruházás üzleti feltételeit; a gyorsabb hálózatok alkalmazása és elterjedése viszont újabb lehetőségeket nyit a nagy sebességet igénylő innovatív szolgáltatások előtt. A lenti **1. ábra** külső környezőről ezt a folyamatot illusztrálja.

1. ábra: A digitális gazdaság önmagát működtető folyamata

Ez tehát egy önmagát erősítő folyamat, mely beruházáserkentő és vállalkozószellemű üzleti környezetet felételez. Noha az IKT-k transzformációs ereje vitán felül áll, ennek hasznosítása érdekében komoly kihívásokkal kell szembenéznünk. Egyre több európai polgár sajátítja el a világszintűnek és határtalannak kikiáltott technológián alapuló digitális életmódot. Számukra elfogadhatatlan, hogy az internetkorszak előtt megtervezett egységes piac online megjelenése még meglehetősen hiányos. Az emberek – polgárok, fogyasztók, munkavállalók stb. – számára a digitális technológiák használati értékét csökkentik a személyes adatok védelmével és a biztonsággal kapcsolatos aggályok, a nem megfelelő internetes kapcsolódási lehetőség, az alkalmazási nehézségek, a hiányos felhasználói ismeretek vagy az, hogy a szolgáltatás nem érhető el mindenki számára. Az európaiak csalódtak, amikor az IKT nem váltja be reményeiket a közszolgáltatások javulásával kapcsolatban. Aggodalmat éreznek, mert miközben az internet világviszonylatban kielezi a beruházásokért, a munkahelyekért és a gazdasági érvényesülésért folyó versenyt, Európa nem él megfelelően az előrelépéshez szükséges eszközökkel a tudásalapú gazdaság e növekedési ágazatában.

Az érdekeltekkel folytatott konzultáció, valamint a granadai nyilatkozatban és az Európai Parlament állásfoglalásában megfogalmazott felismerések alapján a Bizottság azonosította az előrelépés hét legjelentősebb akadályát. Ezeket az akadályokat, amelyeket az 1. ábra belső körében is feltüntettünk, az alábbiakban röviden felvázoljuk. Önmagukban vagy egymással összekapcsolódva komolyan gyengíthetik az IKT alkalmazására tett erőfeszítéseket, ami egyértelműen rámutat az európai szintű, átfogó és egyöntetű politikai fellépés szükségességére. A szóban forgó akadályok leleplezik, hogy mekkora lemaradásban van Európa ágazati partnereihez képest. A jogszerű ajánlatok hiánya és a szétaprózódott piac okolható

azért, hogy az Egyesült Államokban jelenleg háromszor annyi a zeneletöltések száma, mint az EU-ban; az európaiak 30%-a még sohasem használta az internetet; Európában a nagy sebességű száloptikás hálózat térhódítása mindössze 1%-os, míg Japánban ez az arány 12%, Dél-Koreában pedig 15%; ezenkívül az EU IKT-vonatkozású kutatási és fejlesztési ráfordításai az Egyesült Államok hasonló ráfordításainak mindössze 40%-át teszik ki.

- *A digitális piac szétaprózódottsága*

Európa egyelőre nemzeti online piacok tarka egyvelege, amelyben az európai polgárokat egyébként megoldható problémák akadályozzák abban, hogy élvezzék az egységes digitális piac nyújtotta előnyöket. Kívánatos volna, ha az országhatárok nem állnának a kereskedelmi és kulturális tartalmak és szolgáltatások szabad áramlásának útjában; ezt az állapotot a jogszabályi korlátok felszámolásával, az elektronikus fizetés és számlázás elősegítésével, a vitarendezés javításával és a fogyasztók bizalmának növelésével lehetne elérni. A jelenlegi jogszabályi kereteken belül többet lehetne és kellene tenni az egységes telekommunikációs piac megteremtéséért.

- *Az interoperabilitás hiánya*

Európa mindeddig nem használta ki eléggé az átjárhatóságból fakadó előnyöket. A szabványosítás, a közbeszerzés és a hatóságok koordináltsága terén mutatkozó elégtelenségek miatt az európaiak által igénybe vett digitális szolgáltatások és készülékek közötti együttműködés az elvárhatónál alacsonyabb szintű. A digitális menetrend csak akkor lehet sikeres, ha különböző részei és a benne foglalt alkalmazások interoperábilisak, megfelelő szabványokon és nyílt platformokon alapulnak.

- *A számítógépes bűnözés terjedése és a hálózatokkal szembeni bizalomvesztés kockázata*

Az európai polgárok nem szívesen használják az egyre kifinomultabb online alkalmazásokat, hiszen nem érzik azt, hogy ők és gyermekeik feltétlenül megbízhatnak a hálózatokban. Európának ezért foglalkoznia kell a bűnözésnek a gyermekbántalmazástól a személyazonosság-lopáson át a számítógépes támadásokig terjedő új formáival (számítógépes bűnözés), és ki kell dolgoznia az ezekkel kapcsolatos válaszméchanizmusokat. Ezzel párhuzamosan az adatállományok sokszorosíthatósága és a személyek távellenőrzésére alkalmas új technológiák elterjedése révén új kihívásokkal kell szembenéznünk az európai polgárok adatvédelemhez és magánélethez való alapvető jogainak védelme terén. Az internet mára olyan fontos információs infrastruktúrává nőtte ki magát mind az egyének, mind az európai gazdaság számára, hogy informatikai rendszereinket és hálózatainkat kötelező ellenállóképessé és védetté tenni mindennemű új fenyegetéssel szemben.

- *Hálózati beruházások hiánya*

Többet kell tenni a nagyobb sebességű, vezetékes és vezeték nélküli technológiájú, mindenki számára elérhető szélessávú rendszerek bevezetéséért és elterjesztéséért, valamint azon új szupergyors, nyílt és versenyképes internetes hálózatokba való

beruházások előmozdításáért, amelyek a jövő gazdaságának ütőereit fogják képezni. Intézkedéseinknek elsősorban a magánberuházások valódi ösztönzését kell szolgálniuk, miközben e magánberuházásokat gondosan mérlegelt állami beruházásoknak kell kiegészíteniük oly módon, hogy hálózataink újramonopolizálását elkerüljük, egyszersmind javuljon a frekvenciakiosztás.

- *Elégtelen kutatási és innovációs erőfeszítések*

Európában a beruházási szint továbbra is túl alacsony, az erőfeszítések szétaprózódottak, a kkv-kben rejlő potenciál kiaknázatlan, a kutatásból származó intellektuális eredményekből pedig nem sikerül versenyelőnyre szert tenni a piacialapú innovációk terén. Kutatóink tehetségére alapozva olyan innovációs ökoszisztémát kell létrehozunk, amelyben a különböző méretű európai székhelyű IKT-vállalkozások olyan világszínvonalú termékeket fejlesztenek ki, amelyek keresletet generálnak. Ezért a magánberuházások fokozottabb előmozdításával, a források jobb koordinálásával és összpontosításával, a digitális kkv-knak az uniós kutatási alapokhoz való könnyebb és gyorsabb hozzájuttatásával, a közös kutatási infrastruktúrákkal és innovációs klaszterekkel, valamint az új alkalmazásokra és szolgáltatásokra vonatkozó szabványok és nyílt platformok kidolgozásával változtatnunk kell jelenlegi kutatási és innovációs törekvéseink optimálistól elmaradó jellegén.

- *A digitális jártasság és készségek hiánya*

Az IKT-t illetően Európa a szakmai készségek és a digitális jártasság növekvő hiányától szenved. E fogyatékoságok számos polgárt megfosztanak a digitális társadalom és gazdaság előnyeitől, és gyengítik azt a multiplikátorhatást, amelyet az IKT-k elterjedése gyakorol a termelékenység növekedésére. Ez a helyzet összehangolt fellépést kíván, amelynek középpontjában a tagállamok és más érdekelttek állnak.

- *Elmulasztott lehetőségek a társadalmi kihívások terén*

Az IKT teljes potenciáljának kiaknázásával Európa sokkal eredményesebben kezelhetné legsürgetőbb kihívásainak többségét, azaz például az éghajlatváltozás és más környezeti terhelések, az idősödő népesség és az emelkedő egészségügyi költségek kérdését, a hatékonyabb közszolgáltatások kifejlesztését, a fogyatékosággal élők társadalmi integrációját, az európai kulturális örökség digitalizálását és elérhetővé tételét a jelen és a jövő nemzedékei számára.

Az európai digitális menetrend olyan kulcsfontosságú intézkedések keretét képezi, amelyek a fenti hét problémakör szisztematikus megoldására irányulnak, és horizontális kezdeményezésként felöleli az „Európa 2020” stratégiában megfogalmazott három növekedési dimenziót. E problémaköröket az alábbiakban egyenként és részletesen taglaljuk, jelezve a beazonosított intézkedések sürgető szükségességét, amelyek – egyfajta pozitív programcsomagként – Európa társadalmi és gazdasági teljesítményének javítására hivatottak. A Bizottság továbbra is éberrel figyeli további akadályozó tényezők feltűnését, hogy szükség esetén megfelelően reagálhasson.

A digitális menetrend tartós elkötelezettséget követel meg mind az EU, mind a tagállamok (illetve a régiók) részéről. Ez a stratégia nem vihető sikerre a többi érdekelt jelentős hozzájárulása nélkül, ideértve az új „digitális generáció” tagjait, akiktől sok tanulnivalónk van. A menetrendet, mely jelenlegi és előre látható problémáinkról, lehetőségeinkről egyfajta pillanattfelvétellel szolgál, a tapasztalatok és a gyors technológiai és társadalmi változások fényében fogjuk továbbalakítani.

2. A DIGITÁLIS MENETRENDEN MEGHATÁROZOTT INTÉZKEDÉSI TERÜLETEK

2.1. Élénk egységes digitális piac

Megérett az idő a digitális korszak előnyeit érvényre juttató új egységes piac megteremtésére

Az internet határok nélküli, de az online piacokat – világszerte és az EU-ban – számos korlát választja el egymástól, ami nem csupán az összeurópai telekommunikációs szolgáltatások, de a globális online szolgáltatások és tartalmak elérését is gátolja. Ez a helyzet tarthatatlan. Először is a vonzó online tartalmak és szolgáltatások létrehozása és ezek szabad áramlása az EU-n belül és az EU határain át az önmagát gerjesztő keresleti-kínálati folyamat alapvető feltétele. Azonban Európa versenyképességét a digitális gazdaságban a krónikus szétaprózódottság fojtogatja. Nem meglepő tehát, hogy az EU lemaradásban van példának okáért a médiaszolgáltatások piacán mind a fogyasztók számára elérhető szolgáltatások terén, mind az olyan vállalalkozási modellek érvényesítése terén, amelyek munkahelyeket teremthetnének Európában. Az utóbbi idők sikeres internetes vállalalkozásainak (pl. Google, eBay, Amazon vagy Facebook) többsége nem Európából származik³. Másodszor, bár az elektronikus kereskedelemről (e-kereskedelem), az elektronikus számlázásról (e-számlázás) és az elektronikus aláírásról (e-aláírás) az egységes piacra vonatkozó fő jogszabályok rendelkeznek, a digitális környezetben megvalósuló pénzforgalmi tranzakciók egyelőre túl bonyolultak, a tagállamok pedig igen eltérő módon hajtják végre a szabályokat. Harmadszor, a fogyasztók és a vállalalkozások még mindig jelentős jogi és jogvédelmi bizonytalanságokkal szembesülnek ügyleteik interneten keresztül való bonyolítása során. Negyedszer, a telekommunikációs szolgáltatások egységes európai piacának megvalósulása még várat magára. Ezért az egységes piac alapos megújításra szorul, ha hozzá akarjuk igazítani az internetes korszak követelményeihez.

E problémák megoldása átfogó intézkedéseket kíván az alábbi területeken:

2.1.1. A tartalmakhoz való könnyebb hozzáférés

A fogyasztók joggal várják el, hogy az internetes tartalmakhoz legalább olyan hatékonysággal férhessenek hozzá, mint az interneten kívüliekhez. Az ilyen tartalmakat illetően nem egységes az európai piac. Egy internetes zenei szolgáltatónak például 27 ország jogkezelő társaságaival kellene tárgyalásokat

---

³ A Financial Times által a világ 500 legnagyobb vállalatáról összeállított listán (Global 500) a kilenc IKT-társaságból csak egy európai; az európaiak által leggyakrabban látogatott 54 weboldal közül csak négyet szerkesztenek Európában.

folytatnia ahhoz, hogy szolgáltatása egész Európában elérhető legyen. A fogyasztók bármely üzletben vásárolhatnak CD-t, az Unión belüli internetes platformokról azonban gyakran képtelenek zenét beszerezni, mert az ezzel kapcsolatos jogok csak egy adott országra korlátozódnak. A helyzet hasonló a szintén szétaprózódott ázsiai piacokéhoz, és erősen különbözik attól, ami más térségekre, nevezetesen az Egyesült Államokra jellemző, ahol az üzleti környezet és az értékesítési csatornák rendszere jóval áttekinthetőbb (2. ábra).

A jogtulajdonosok és a felhasználók bizalmának megtartása, valamint a határokon átnyúló engedélyezések megkönnyítése érdekében jobbitani kell **a közös jogkezelő társaságok irányítását és átláthatóságát**, és hozzá kell igazítani a technológiai fejlődéshez. Valamennyi európai polgár javát szolgálja majd, ha az audiovizuális tartalmak létrehozóinak és terjesztőinek munkáját a **határokon átnyúló, összeurópai engedélyezések** terén használt egyszerűbb, egységesebb és technológiasemlegesebb megoldások könnyítik meg vagy teszik kreatívabbá. Ezeknek a megoldásoknak természetesen tiszteletben kell tartaniuk a jogtulajdonosok szabadságát. A jogtulajdonosok tehát nem volnának kötelesek egész Európára nézve engedélyt biztosítani, hanem azt meghatározott területekre korlátozhatnák, a licencdíjak összegét pedig szerződésekben állapíthatnák meg.

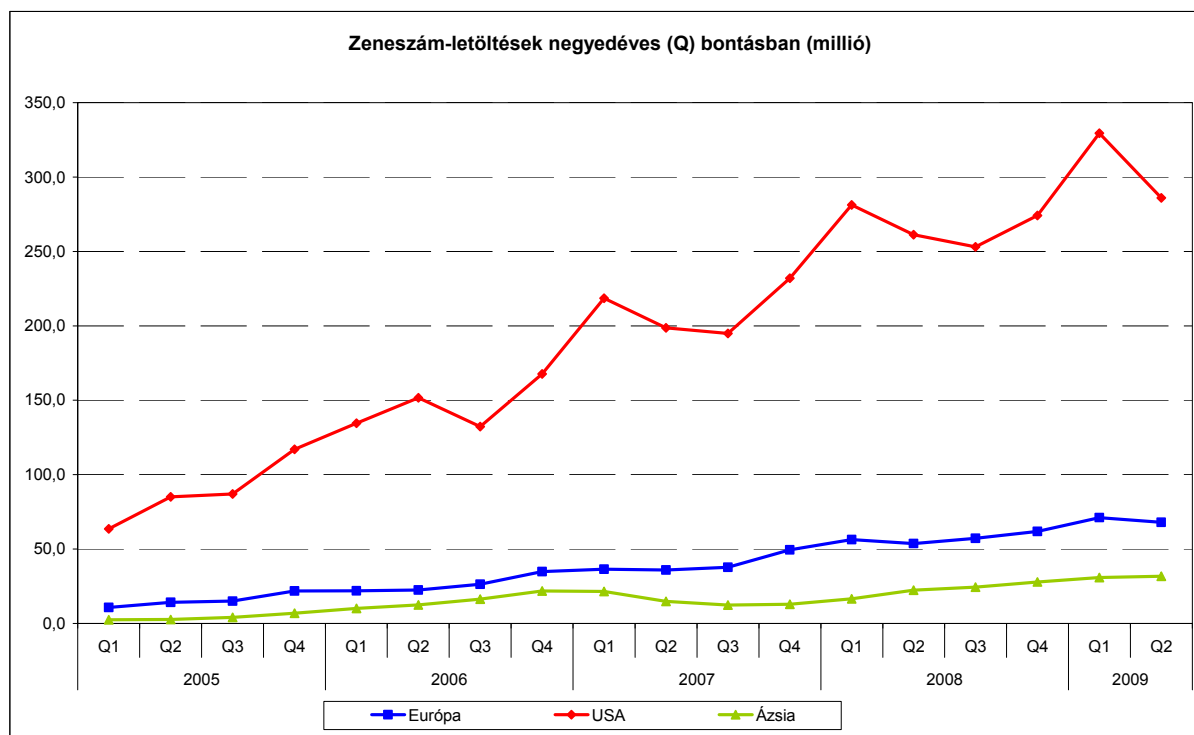
Ha szükséges, meg kell vizsgálni olyan további intézkedések lehetőségét, amelyek figyelembe veszik a különféle internetes tartalmak sajátosságait. E tekintetben a Bizottság pillanatnyilag nem zár ki és nem részesít előnyben semmilyen opciót vagy jogi eszközt. Ezeket a kérdéseket Monti professzor is tárgyalja „Az egységes piac új stratégiája” című jelentésében, amelyet 2010. május 9-én mutatott be az Európai Bizottság elnökének, és amellyel egy bizottsági közlemény is foglalkozni fog 2010 nyara előtt⁴.

A kulturális, média- és kreatív tartalmak digitális terjesztésének olcsóbbá és gyorsabbá válása révén e tartalmak szerzői és közreadói szélesebb közönséget érhetnek el. Európának hatékonyabbá kell válnia a digitális tartalmak létrehozása és terjesztése terén (ez minden platformra vonatkozik). Példának okáért az európai kiadók igen erősek, de több versenyképes internetes platformra lenne szükség. Ez olyan innovatív vállalkozási modelleket kíván, amelyek révén a tartalmak a legkülönbözőbb módokon lennének elérhetők és kifizethetők, így megfelelő egyensúly jönne létre a jogtulajdonosok bevételei és a nagyközönség tartalmakhoz és tudáshoz való hozzáférési lehetőségei között. Ha az érdekeltek együttműködését szerződések határoznák meg, az ilyen vállalkozási modellek működéséhez nem volna szükség jogi szabályozásra. A széles és vonzó legális internetes kínálat egyúttal megfelelő megoldás lenne a kalózkodásra is.

⁴

Lásd: http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/president/news/press-releases/pdf/20100510_1_en.pdf, 2. fejezet 2.3. pont.

2. ábra: Zeneszám-letöltések – az USA-ban mért szám az uniós érték négyszerese

Forrás: Screen Digest

A hatóságoknak ki kellene venniük a részüket az online tartalmak piacának előmozdításából. A szolgáltatások konvergenciájával valamennyi politikai felülvizsgálatnak foglalkoznia kellene, ideértve az adóügyi politikáét is. A kormányok például úgy élénkíthetnék a tartalomszolgáltatási piacokat, hogy **a közzsférával kapcsolatos információkat** átlátható, hatékony és megkülönböztetésmentes formában teszik elérhetővé, ami az innovatív online szolgáltatások potenciális növekedésének fontos eszköze. Noha a szóban forgó információforrások harmonizációja részben már megvalósult⁵, a hatóságokat kötelezni kell arra, hogy tegyék azokat elérhetővé a határokon átnyúló alkalmazások és szolgáltatások tekintetében is⁶.

INTÉZKEDÉSEK

A Bizottság részéről:

- **1. kulcsintézkedés: Szerzői jogok tisztázása, kezelése és határokon átnyúló engedélyezése az alábbiak szerint:**
  - A kollektív jogok kezeléséről szóló keretirányelvre vonatkozó javaslat az

⁵ A 2003/98/EK irányelv (2003. november 17.) a közzsféra információinak további felhasználásáról.

⁶ A felülvizsgálat figyelembe fogja venni az OECD tanácsának a közelmúltban elfogadott, a közzsféra információihoz való könnyebb hozzáféréstől és azok hatékonyabb felhasználásáról szóló ajánlását (OECD Recommendation of the Council for Enhanced Access and More Effective Use of Public Sector Information).

(internetes) jogok kezelésének, átláthatóságának és összeurópai engedélyezésének javítása érdekében 2010-ig.

- A **gazdátlan művekről szóló irányelvre** vonatkozó javaslat az európai kultúra részét képező művek digitalizálására és terjesztésére vonatkozó jogi keretek megalkotása érdekében 2010-ig; az érdekeltekkel folytatott eszmecsere a **kereskedelmi forgalomban már nem kapható könyvekről**; szerzői jogi adatbázisok létrehozása.
- A **közsféra információinak további felhasználásáról szóló irányelv** felülvizsgálata 2012-ig, különösen tárgyi hatálya, valamint a hozzáférési és felhasználási díjak tekintetében.
- **Egyéb intézkedések:**
  - Az érdekeltekkel folytatott, mindenre kiterjedő eszmecsere követően 2012-ig jelentés készül a kollektív jogok kezelését kiegészítő további olyan intézkedések szükségességéről, amelyek lehetővé teszik a lakosság, az internetes tartalmak szolgáltatói és a jogtulajdonosok számára, hogy élvezzék a digitális belső piac minden lehetséges előnyét; ide sorolhatók többek között a határokon átnyúló és összeurópai engedélyezésekre vonatkozó intézkedések; pillanatnyilag egy lehetséges jogi opciót sem zárunk ki vagy részesítünk előnyben.
  - Ennek előkészítéseként: az audiovizuális művek és egyéb kreatív tartalmak online terjesztésének lehetőségeiről és nehézségeiről szóló zöld könyv kibocsátása 2010-ig.
  - A szellemi tulajdon-jogok érvényesítéséről szóló irányelv felülvizsgálatát és az érdekeltekkel e témában folytatott eszmecsere követően jelentés készül 2012-ig olyan további intézkedések szükségességéről, amelyek a szellemi tulajdon-jogok folyamatos megsértése elleni védelem hatékonyabbá tételét célozzák az internetes környezetben, összhangban a telekommunikációs keret által nyújtott garanciákkal és az adatok védelméhez és a magánélethez való alapvető jogokkal.

2.1.2. *A határokon átnyúló internetes tranzakciók egyszerűsítése*

Az internetes tranzakciók túlzott nehézkessége miatt az európai fogyasztók egyelőre nem élvezhetik az egységes piac által az árak és a választék vonatkozásában kínált előnyöket. A szétaprózódottság miatt a határokon átnyúló e-kereskedelem iránti igény is mérsékeltebb. Az e-kereskedelmi tranzakciók alig egy tizede bonyolódik határokon átnyúlóan, és az európaiak gyakran könnyebbnek ítélik az ilyen tranzakciók lebonyolítását egy egyesült államokbeli, mint egy másik európai partnerrel. A 92%-ot is eléri azon személyek aránya, akik egy áru vagy szolgáltatás internetes megrendelése során inkább hazai szolgáltatót választanak, semmint más országbelit. A határokon átnyúló internetes vásárlási kísérletek mintegy 60%-a meghiúsul technikai vagy jogi okokból kifolyólag, például a nem hazai hitelkártya visszautasítása miatt. Mindez jól mutatja, mekkora szükség volna az európai vállalkozásokat a határokon átnyúló kereskedéstől eltántorító szabályozási korlátok felszámolására. Ezeket a korlátokat az EU-ban a vállalkozások és a fogyasztók

közötti, határokon átnyúló e-kereskedelemről szóló bizottsági közlemény már beazonosította⁷.

Noha Európának közös valutája van, az **elektronikus fizetés** és az **elektronikus számlázás** piaca még mindig széttagolt az országhatárok mentén. A vállalkozások és a polgárok csak egy megfelelően integrált pénzforgalmi piacon fogják biztonságosnak és hatékonyan érezni a fizetési módokat⁸. Éppen ezért nem tűr további halasztást az **egységes eurófizetési térség (SEPA)** megvalósítása. A SEPA egyúttal olyan, a fizetéssel összefüggő, hozzáadott értéket képviselő szolgáltatások előfeltételét is képezi, mint amilyen az európai e-számlázás európai keretének kialakítása.

Az elektronikus pénzről (e-pénz) szóló irányelvet⁹ célszerű mihamarabb végrehajtani, utat nyitva az új piaci szereplők innovatív e-pénz-megoldásai előtt (pl. mobil pénztárcák) – természetesen a fogyasztói pénzeszközök védelmének sérelme nélkül. 2012-ben talán már egy 10 milliárd eurós új piacról beszélhetünk.

Az elektronikus személyazonosító technológiák és hitelesítési szolgáltatások nélkülözhetetlenek az internetes tranzakciókhoz a magán- és a közsférában egyaránt. Napjainkban a legáltalánosabb hitelesítési eljárás a jelszóhasználat. Noha számos alkalmazáshoz ez valóban elegendő, nőttön nő az igény a biztonságosabb megoldások iránt¹⁰. Minthogy sokféle megoldás szóba jöhet, az ágazatnak – szakpolitikai intézkedések (különösen az e-kormányzati szolgáltatások) támogatásával – gondoskodnia kell a szabványokon és nyitott fejlesztőplatformokon alapuló átjárhatóságról.

---

⁷ Közlemény az EU-ban a vállalkozások és a fogyasztók közötti, határokon átnyúló e-kereskedelemről (COM(2009) 557).

⁸ Az elektronikus fizetés és az elektronikus számlázás az elektronikus igazságszolgáltatás előfeltételét képezi, például a kis értékű követelések vagy az eljárási díjak internetes fizetése tekintetében.

⁹ A 2009/110/EK irányelv (2009. szeptember 16.) az elektronikuspénz-kibocsátó intézmények tevékenységének megkezdéséről, folytatásáról és prudenciális felügyeletéről.

¹⁰ A Bizottság éppen ezért tett javaslatot a személyazonosság-kezelés európai stratégiájára a stockholmi program keretében (COM(2010) 171).

INTÉZKEDÉSEK

A Bizottság részéről:

- **2. kulcsintézkedés:** Az egységes eurófizetési térség (SEPA) létrehozásának biztosítása, adott esetben a 2010 előtti átállást rögzítő kötelező érvényű jogi intézkedések révén; az interoperábilis európai e-számlázási rendszer létrehozásának elősegítése egy erre vonatkozó közlemény kibocsátásával, valamint egy többoldalú konzultációs fórum megszervezésével.
- **3. kulcsintézkedés:** Az **e-aláírásról szóló irányelv** felülvizsgálatára vonatkozó javaslat 2011-ben, a **biztonságos e-hitelesítési rendszerek** határokon átnyúló elismerésével és interoperabilitásával kapcsolatos jogi keret megteremtése érdekében.
- **Egyéb intézkedések:**
  - **Az e-kereskedelemlről szóló irányelv** internetes piacokra tett **hatásainak** értékelése 2010 végéig, valamint konkrét javaslatok.

A tagállamok részéről:

- **A digitális egységes piacot támogató kulcsirányelvek**, köztük a szolgáltatásokról szóló irányelv, a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatról szóló irányelv és a távközlési keret gyors és következetes végrehajtása.
- A **HÉA-irányelv**¹¹ nemzeti jogba való átültetése 2013-ig, biztosítva az e-számlázás papíralapú számlázásával azonos kezelését.

2.1.3. *Bizalomépítés a digitális szolgáltatások terén*

Az uniós polgárok az EU jelenlegi jogszabályai értelmében számos, a digitális környezethez kapcsolódó joggal rendelkeznek: a véleménynyilvánítás és az információhoz jutás szabadsága, a magánélet és az adatok védelme, az átláthatósági követelmények, az egyetemes telefonos és funkcionális internetes szolgáltatások, valamint a szolgáltatások minőségével kapcsolatos minimumkövetelmények és így tovább.

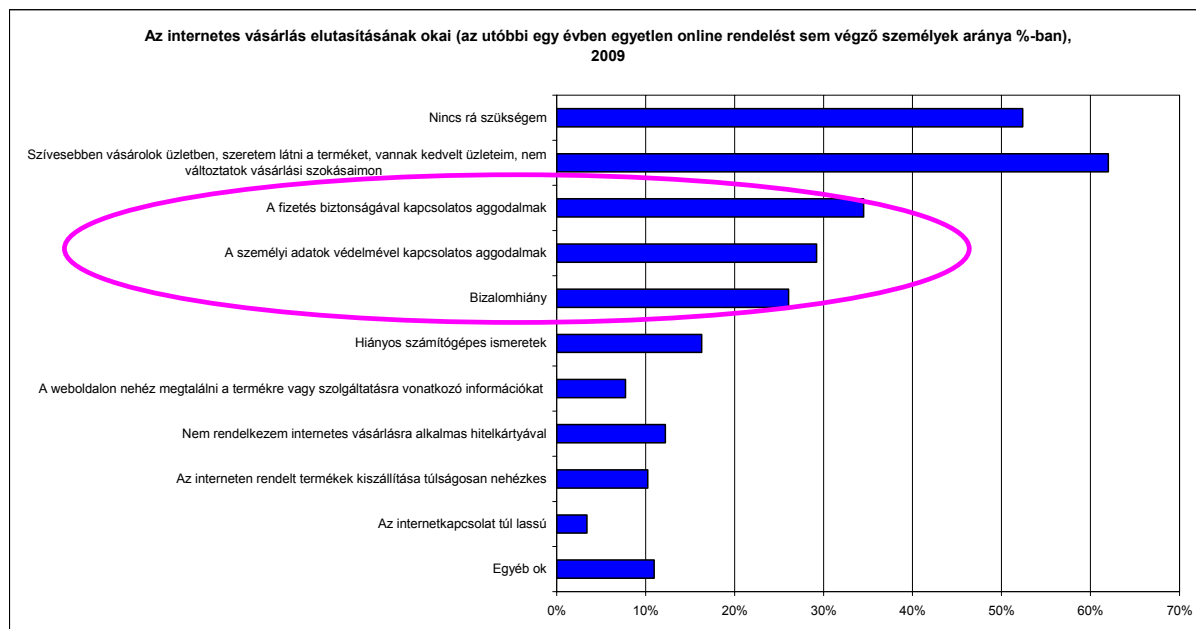
Ugyanakkor ezek a jogok számtalan külön jogi aktusban lelhetők fel, így kezelésük nem mindig könnyű. Kívánatos volna, ha a felhasználók olyan egyszerű, egységes szerkezetű, átlátható és közérthetően megfogalmazott útmutatókból tájékozódhatnának jogaikról és kötelességeikről, mint amilyen az „eYou Guide” weboldal mintájára létrehozott internetes platformok¹².

A digitális szolgáltatások terén megmutatkozó bizalomhiány mára az európai online gazdaság fejlődésének számottevő kerékkötőjévé vált. A három legfőbb ok, ami miatt egyes emberek 2009-ben nem rendeltek az interneten keresztül, a fizetés biztonságosságával, a magánéletük védelmével, illetve a megbízhatósággal kapcsolatos aggodalom volt (lásd a lenti **3. ábrát**). Az adatvédelmi szabályozási keret folyamatban lévő általános felülvizsgálata során valamennyi vonatkozó jogi eszköz korszerűsítését el kívánjuk érni, hogy a szóban forgó eszközök megfeleljenek

¹¹ A 2006/112/EK irányelv módosítása a Bizottság 2009-es javaslata szerint.
¹² <http://www.ec.europa.eu/eyouguide>.

a globalizációból fakadó kihívásoknak, illetve hogy a felhasználói jogok megszilárdítása révén erősödessen a felhasználók bizalma, függetlenül az adott technológiától.

3. ábra: Az internetes vásárlás kerülésének okai (a 2009-ben egyetlen online rendelést sem végző magánszemélyek százalékos aránya)

Forrás: Eurostat, közösségi felmérés az IKT használatáról a háztartásokban és egyénenként, 2009.

A fogyasztók mindaddig nem fognak **az interneten keresztül vásárolni**, amíg nem érzik, hogy jogaik jól körülhatároltak és védettek. Noha az e-kereskedelemlről szóló irányelv megfogalmaz átláthatósági és tájékoztatási követelményeket az információs társadalmi szolgáltatásokat nyújtókkal szemben, és minimumkövetelményeket állapít meg a kereskedelmi tájékoztatásra vonatkozóan¹³, a tájékoztatási követelmények betartását szorosan nyomon kell követni.

A tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatról szóló irányelv¹⁴ és a pénzügyi szolgáltatások távértékesítéssel történő forgalmazásáról szóló irányelv¹⁵ bizonyos fokig javít a helyzeten. A fogyasztók jogairól szóló irányelvjavaslat¹⁶ mihamarabb el kell fogadni, mert ez növelni fogja a fogyasztók és a kereskedők határon átnyúló online vásárlások iránti bizalmát. A Bizottság azt is meg fogja vizsgálni, hogy hogyan lehet megerősíteni a digitális termékeket vásárlók jogait. A határon átnyúló internetes tranzakciók lebonyolítása azzal is megkönnyíthető, ha a magas szintű fogyasztóvédelem jegyében egységesebbé tesszük az európai szerződési jogot. Ezenkívül a Bizottság ki fogja dolgozni az alternatív vitarendezési rendszerek javítását célzó stratégiáját, javaslatot tesz egy EU-szintű online e-kereskedelmi jogorvoslati eszköz létrehozására és javítani kívánja az online igazságszolgáltatás

¹³ A 2000/31/EK irányelv. A technológiai fejlődéssel párhuzamosan szükséges lehet további rendelkezések megújítása, például az információtársadalmi szolgáltatások korlátozott felelősségéről.

¹⁴ A 2005/29/EK irányelv.

¹⁵ A 2002/65/EK irányelv.

¹⁶ Vö.: http://ec.europa.eu/consumers/rights/cons_acquis_en.htm.

elérésének feltételeit. Továbbá a verseny élénkítése és a fogyasztóvédelem javítása érdekében fokozható volna a fogyasztói árak versenyképessége többek között teljesítményértékelés, rendszeres termékellenőrzés és árösszehasonlító weboldalak révén.

Bizalmerősítő hatása volna a kiskereskedelmi weboldalak tekintetében az uniós internetes **megbízhatósági jelzések** alkalmazásának is. A Bizottság valamennyi érdekelt bevonásával mérlegeli ennek megvalósíthatóságát.

INTÉZKEDÉSEK

A Bizottság részéről:

- **4. kulcsintézkedés:** Az EU **adattvédelmi szabályozási keretének** felülvizsgálata 2010 végéig, az egyének bizalmának erősítése és jogainak megszilárdítása tekintetében.
- **Egyéb intézkedések:**
  - **A fogyasztói jogokról szóló irányelvet kiegészítő, a szerződési joggal kapcsolatos eszközre** vonatkozó javaslat 2012-ig, a szerződési jog töredezettségének megszüntetése érdekében, különös tekintettel az internetes környezetre.
  - Az EU-n belüli alternatív fogyasztói vitarendezési mechanizmusokra vonatkozó kezdeményezések megvizsgálása zöld könyv formájában 2011-ig annak érdekében, hogy 2012-ben előterjeszhető legyen egy javaslat az e-kereskedelmi tranzakciókkal kapcsolatos **uniós szintű internetes vitarendezési** rendszerre.
  - Javaslatok megvizsgálása a **kollektív jogorvoslat** területén, az érdekeltekkel folytatott konzultáció alapján.
  - **Az európai uniós internetes jogok kódexének** kibocsátása 2012-ig, amely egyértelmű és közérthető formában összefoglalja az EU-ban érvényes digitális felhasználói jogokat, és amelyet kiegészít az internetes fogyasztóvédelmi törvény, valamint a megfelelő végrehajtási előírások megsértéseire vonatkozó és a fogyasztóvédelmi ügynökségek európai hálózatával együttműködésben elkészítendő éves felmérés.
  - Konzultációs fórum létrehozása az uniós internetes **megbízhatósági jelzések** alkalmazásáról 2010-ig, mindenekelőtt a kiskereskedelmi weboldalak tekintetében.

2.1.4. *A távközlési szolgáltatások egységes piacának megerősítése*

Jelenleg az európai távközlési piacok tagállamonként oszlanak meg, azaz a hívószámok, az engedélyek és a frekvenciák tekintetében nem összeurópai, hanem tisztán országos rendszerekre tagolódnak. Azonban a globális verseny és az internet ezeket a nemzeti struktúrákat egyre nagyobb kihívás elé állítja.

A Bizottság legfőbb prioritása a **módosított szabályozási keret gyors és egységes végrehajtása** lesz, kiegészülve a frekvenciahasználat koordinálásával és – ha szükséges – a frekvenciasávok harmonizációjával a készülékek és szolgáltatások

piacán megvalósítandó méretgazdaságosság érdekében. Mivel az egységes piac megköveteli, hogy a hasonló szabályozási ügyeket hasonló módon kezeljék, a Bizottság útmutatást fog adni az elektronikus hírközlési szabályokra vonatkozó legfontosabb szabályozási elvek tekintetében, különösen ami a költségkalkulációs módszereket és a megkülönböztetésmentességet illeti, továbbá tartós megoldásokat kíván keresni a barangolás keretében történő hang- és adatátvitelre 2012-ig.

A Bizottság az Európai Elektronikus Hírközlési Szabályozó Hatóságok Testületének tapasztalataira is támaszkodni fog azon **akadályok leküzdésében, amelyek hátráltatják az európai vállalkozásokat és a lakosságot** a határokon átnyúló elektronikus hírközlési szolgáltatások **előnyeinek teljes körű kihasználásában**. Például a nemzeti hívószámok rendszereinek meglévő keretek közötti harmonizációja azzal segíthetné az európai gyártókat és kiskereskedőket, ha értékesítési, értékesítés utáni és ügyfélszolgálati szolgáltatásaikat egy Európa bármely pontjáról hívható, egységes számon keresztül nyújthatnák; a lakosság pedig a közérdekű telefonszámok optimálisabb kiosztásának látná hasznát (többek között annak, ha a 116-tal kezdődő számok az eltűnt gyermekek bejelentésével kapcsolatos sürgősségi hívások számára lennének fenntartva). Hasonlóképpen a felhasználói és fogyasztói árak (például teljesítményértékelésen alapuló) jobb összehasonlíthatósága élenkítené a versenyt és hatékonyabbá tenné a fogyasztóvédelmet.

Végezetül a Bizottság – többek között az érdekeltek gyakorlati visszajelzései alapján – fel kívánja mérni, milyen **társadalmi-gazdasági veszteséggel jár az európai távközlési piac egységének hiánya**, rámutatva az integráltabb piac előnyeire és megfelelő lépéseket javasolva e veszteség mérséklésére.

INTÉZKEDÉSEK

A Bizottság részéről:

- Az számozási erőforrások fokozottabb harmonizációjára vonatkozó intézkedéseket érintő javaslat 2011-ig az üzleti szolgáltatások Európa egész területén való elérése érdekében.
- **Az európai rádiófrekvencia-politikai program¹⁷** keretében a frekvenciahasználatra vonatkozó technikai és szabályozási feltételek koordinálása, és – amennyiben szükséges – a frekvenciasávok harmonizációja a készülékek és szolgáltatások piacán a méretgazdaságosság megteremtése érdekében, lehetővé téve a fogyasztók számára ugyanolyan készülékek használatát és ugyanolyan szolgáltatások igénybevételét az EU egész területén.
- **Az európai távközlési piac egységének hiányából fakadó veszteségek** mértékének vizsgálata 2011-ig az egységes piac előnyeire erősítő további intézkedések meghozatala érdekében.

2.2. Interoperabilitás és közös szabványok

A valóban digitális társadalom megteremtéséhez hatékony interoperabilitásra van szükség az informatikai termékek és szolgáltatások között.

¹⁷

Lásd a 8. kulcsintézkedést.

A technikai **átjárhatóság** előnyeire maga az internet a legjobb példa. Nyílt architektúrája révén több milliárd felhasználó kapcsolódhat világszerte interoperábilis készülékekhez és alkalmazásokhoz. Az IKT előnyeinek teljes körű kihasználásához azonban tovább kell növelni a készülékek, alkalmazások, adattárolók, szolgáltatások és hálózatok átjárhatóságát.

2.2.1. *Az IKT-szabványok optimálisabb meghatározása*

Az európai szabványosítási keretnek igazodnia kell a technológiai piacok gyors változásaihoz, hiszen a **szabványok** léte az interoperabilitás elengedhetetlen feltétele. A Bizottság folytatni fogja **az európai szabványosítási politika felülvizsgálatát** az általa kibocsátott, „Az IKT-szabványosítás modernizálása az Európai Unióban” című fehér könyv¹⁸ és az arról folytatott nyilvános konzultáció alapján. Tekintettel egyes globális szinten működő fórumok és konzorciumok által kidolgozott IKT-szabványok térnyerésére, az egyik fontosabb törekvés e szabványok alkalmazásának lehetővé tétele a szabályozásban és a közbeszerzésekben.

Ezenkívül a szabványosítással összefüggő **alapvető szellemi tulajdon-jogok használatára** és az **engedélyezés feltételeire** vonatkozó átlátható előzetes közzétételi szabályokról szóló útmutatás (amelynek különösen az uniós szabványosítási politika küszöbön álló reformja, valamint a horizontális kooperációs megállapodásokkal kapcsolatosan frissített trösztellenes szabályok tekintetében van jelentősége) hozzájárulhat ahhoz, hogy a szabványhasználat jogdíjai és ezzel a piacra lépés költségei alacsonyabbá váljanak.

2.2.2. *A szabványok optimálisabb alkalmazása*

A hatóságoknak a hardverek, szoftverek és informatikai szolgáltatások közbeszerzése során jobban figyelembe kellene venniük a **releváns szabványok** széles köréből fakadó lehetőségeket, például olyan szabványok kijelölése révén, amelyek alkalmazására valamennyi érdekelt szolgáltató képes. Ez élenkénté a versenyt és csökkentené a beszűkülés veszélyét.

2.2.3. *Az átjárhatóság növelése koordináció révén*

A hatóságok közötti interoperabilitás előmozdítása felé tett legfontosabb lépésként a Bizottság elfogadja a nagyratörő **európai interoperabilitási stratégiát** és az **európai interoperabilitási keretet**, melyek az európai közigazgatások közötti interoperabilitási eszközökre vonatkozó program (ISA-program) keretében kerülnek kidolgozásra¹⁹.

Mivel a mindent átható technológiák közül nem mindegyik alapul szabványokon, fennáll annak a veszélye, hogy ezeken a területeken az átjárhatóság előnyei nem érvényesülnek. A Bizottság meg fogja vizsgálni **azon intézkedések** végrehajthatóságát, amelyek következtében **a jelentős piaci szereplők**

---

¹⁸ Az IKT-szabványosítás modernizálása az Európai Unióban : az előttünk álló út (COM(2009) 324).

¹⁹ Határozat (2009. szeptember 16.) az európai közigazgatások közötti átjárhatósági eszközökről (ISA) (HL L 260., 2009.10.3., 20. o.). Az ISA az IDABC program helyébe lép (Határozat a páneurópai e-kormányzati szolgáltatásoknak közigazgatási szervek, üzleti vállalkozások és polgárok részére történő interoperábilis nyújtásáról, HL L 181., 2004.5.18., 25. o.).

engedélyeznék az átjárhatósággal kapcsolatos információk felhasználását, ami egyszersmind az innováció és a verseny fokozódását eredményezné.

INTÉZKEDÉSEK

A Bizottság részéről:

- **5. kulcsintézkedés:** Az EU szabványosítási politikája felülvizsgálatának részeként az IKT-k átjárhatóságával kapcsolatos jogi intézkedésekre vonatkozó javaslat 2010-ig az **európai IKT-szabványok végrehajtási szabályainak** megújítása érdekében, lehetővé téve bizonyos IKT-fórumok és -konzorciumok szabványainak használatát.
- Egyéb intézkedések:
  - A szabványosítással összefüggő, az alapvető szellemi tulajdon-jogok használatára és az engedélyezés feltételeire – köztük az **előzetes közzétételre** – vonatkozó szabályok előmozdítása 2011-ig, mindenekelőtt iránymutatások révén.
  - Az IKT-szabványosítás és a közbeszerzés közötti kapcsolatra vonatkozó **útmutatást** tartalmazó közlemény kibocsátása 2011-ben; az útmutatás segíti a hatóságokat a **szabványok** olyan módon való **alkalmazásában**, hogy az a **hatékonyság növekedését és a beszűkülés elkerülését** eredményezze.
  - Az átjárhatóság előmozdítása 2010-ben az európai interoperabilitási stratégia és az európai interoperabilitási keret elfogadásával.
  - Azon **intézkedések** végrehajthatóságának vizsgálata 2012-ig, amelyek következtében jelentős piaci szereplők engedélyeznék az **átjárhatósággal kapcsolatos információk** jelentésekben való felhasználását.

A tagállamok részéről:

- Az **európai interoperabilitási keret** alkalmazása nemzeti szinten 2013-ig.
- A malmői és a granadai nyilatkozatban foglalt **átjárhatósági és szabványosítási kötelezettségvállalások** végrehajtása 2013-ig.

2.3. Bizalom és biztonság

Az európaiak nem fognak olyan technológiát felkarolni, amelyben nem bíznak – a digitális kor nem lehet egyenlő sem a Nagy Testvérrel, sem az „internetes vadnyugattal”.

Az internetezők biztonságáról és védelméről gondoskodni kell. Ahogy a valóságban, úgy az interneten sem tűrhető el a bűnözés. Ráadásul a leginnovatívabb és legfejlettebb internetes szolgáltatások – például az elektronikus banki (e-bank) és az elektronikus egészségügyi (e-egészségügy) szolgáltatások – az új technológiák maximális megbízhatósága nélkül egyszerűen nem is léteznének. Mindaddig az internet figyelemreméltóan biztonságosnak, ellenállóknak és stabilnak bizonyult, de az informatikai hálózatok és a végfelhasználók készülékei folyamatosan sokféle fenyegetésnek vannak kitéve. Az elmúlt években olyan mértékben elszaporodtak a kérértelen elektronikus üzenetek (spam), hogy mára jelentősen akadályozzák az

interneten bonyolódó e-mail-forgalmat (arányuk a különféle becslések alapján 80–98% között mozog²⁰), ráadásul ezek az üzenetek nagymértékben terjesztenek vírusokat és rosszindulatú számítógépes programokat. A személyazonosság-lopások és internetes csalások fokozódó veszélyt jelentenek. A támadások egyre kifinomultabb módon mennek végbe (trójai vírusok, botnetek stb.), indítékuk pedig gyakran anyagi haszonszerzés. Állhat mögöttük politikai motívum is, amint azt az Észtország, Litvánia és Grúzia ellen irányuló közelmúltbeli számítógépes támadások bizonyítják.

Az ilyen fenyegetések elhárítása és a védelem megerősítése a digitális társadalom közös felelőssége, melyből – belföldön és világszerte egyaránt – ki kell venniük a részüket mind az egyéneknek, mind a magán- és állami szervezeteknek. Például a szexuális kizsákmányolás és a gyermekpornográfia elleni küzdelem érdekében országos és uniós figyelmeztető platformok hozhatók létre, kiegészítve a káros internetes tartalmak eltávolítását vagy megtekintésének megakadályozását célzó intézkedésekkel. Fontosak a különféle oktatási tevékenységek és a szélesebb közönségnek szóló figyelemfelkeltő kampányok is: az EU-nak és tagállamainak fokozniuk kell az ezekre irányuló erőfeszítéseiket többek között a „Biztonságosabb internet” program révén, a gyermekek és a családok internetes biztonsággal kapcsolatos tájékoztatásával és oktatásával, valamint a digitális technológiák gyermekekre gyakorolt hatásának elemzésével. Az érintett ágazatokat önszabályozó rendszerek további kifejlesztésére és alkalmazására kell ösztönözni, különös tekintettel a szolgáltatásaikat igénybe vevő kiskorúak védelmére.

A magánélethez és a személyes adatok védelméhez való jog alapvetőnek minősül az EU-ban, s ezt az internethasználattal összefüggésben is érvényesíteni kell minden lehetséges eszközzel, a beépített adatvédelem elvének²¹ a releváns információs és kommunikációs technológiákban való alkalmazásától kezdve (szükség esetén) egészen a visszatartó erejű szankciókig. Az EU felülvizsgált elektronikus hírközlési kerete egyértelművé teszi a hálózatüzemeltetők és szolgáltatók felelősségét, beleértve a személyes adatokkal való visszaélések bejelentésére vonatkozó kötelezettségüket. Az általános adatvédelmi keret nemrégiben megkezdett felülvizsgálata várhatóan tartalmazni fogja a védelmi visszaélések bejelentésére vonatkozó kötelezettség kiterjesztését. A kérértlen elektronikus üzenetek tilalma a fogyasztóvédelmi együttműködési hálózat bevonásával tehető hatékonyabban végrehajthatóvá.

A kritikus informatikai infrastruktúrák védelméhez kapcsolódó cselekvési terv²², valamint a stockholmi program végrehajtásáról szóló cselekvési terv²³ hatékony és gyors végrehajtásához az intézkedések széles spektrumára lesz szükség a hálózat- és adatbiztonság és a számítógépes bűnözés terén. A valós idejű reagálás érdekében például számítógépes szükséghelyzeteket kezelő csoportok jól működő, kiterjedt hálózatát kellene létrehozni Európában, beleértve az európai intézményeket is. Az ilyen csoportok és a bűnüldöző szervek közötti együttműködés nagyon fontos, ezért üdvös volna létrehozni a kapcsolattartási pontok olyan rendszerét, amely segít a

---

²⁰ Lásd pl. az [Európai Hálózat- és Információbiztonsági Ügynökség 2009. évi jelentését a kérértlen e-mailekről](#) (2010. január).

²¹ E szerint az elv szerint a magánélet és az adatok védelme a technológiák teljes életciklusába bele van ágyazva, a tervezési szakasztól a bevezetésen és alkalmazáson át az üzemből való végső kivonásig.

²² COM(2009) 149.

²³ COM(2010) 171.

számítógépes bűnözés megelőzésében és a számítógépes támadások kiváltotta vészhelyzetek megoldásában. Európának szüksége van személyazonosság-kezelési stratégiára is, mindenekelőtt a hatékony és biztonságos e-kormányzati szolgáltatások érdekében²⁴.

Végül a biztonsági fenyegetések hatékony mérséklése és elhárítása céljából globális szintű együttműködést kell szervezni a releváns szereplők között. Ez a feladat az internet irányításáról folyó vita keretében is elvégezhető. Operatívabb szinten a számítógépes bűnözés elleni küzdelemben nemzetközileg koordinált, célzott adatvédelmi intézkedésekre, valamint közös fellépésre van szükség a megújított Európai Hálózat- és Információbiztonsági Ügynökség (ENISA) támogatásával.

INTÉZKEDÉSEK

A Bizottság részéről:

- **6. kulcsintézkedés: A megerősített és magas szintű hálózat- és információbiztonsági politikára** irányuló intézkedések bemutatása 2010-ben, beleértve a jogalkotási kezdeményezéseket, így a korszerűsített Európai Hálózat- és Információbiztonsági Ügynökségre (ENISA) irányuló kezdeményezést, valamint a számítógépes támadások esetén gyorsabb reakciókat lehetővé tevő intézkedéseket, köztük az EU intézményeit védő, számítógépes szükséghelyzeteket kezelő csoport létrehozását.
- **7. kulcsintézkedés: Az információs rendszerek elleni számítógépes támadások leküzdésére** irányuló intézkedések bemutatása 2010-ig, beleértve jogalkotási kezdeményezéseket; a számítógépes bűnözésre vonatkozó joghatósággal kapcsolatos európai és nemzetközi szintű vonatkozó szabályok bemutatása 2013-ig.
- **Egyéb intézkedések:**
  - A **számítógépes bűnözés elleni küzdelem európai platformjának** megteremtése 2012-ig.
  - A **számítógépes bűnözés elleni küzdelem európai központját** érintő megvalósíthatósági vizsgálat 2011-ig.
  - Együttműködés világszerte az érdekeltekkel, különösen mind a digitális, mind a fizikai tartományban jelentkező **globális kockázatok kezelése** terén, valamint nemzetközileg koordinált célirányos fellépések a számítógépes bűnözés és a biztonsági fenyegetések ellen.
  - EU-szintű hálózatvédelmi készenléti gyakorlatok támogatása 2010-től.
  - A védelmi visszaélések bejelentésére vonatkozó előírások kiterjesztési lehetőségeinek vizsgálata az uniós személyiadat-védelmi szabályozási keret²⁵ korszerűsítésének részeként, mely a nagyobb következetességet és a jobbiztonság növelését célozza.
  - Az új távközlési keret végrehajtásával kapcsolatos útmutatás 2011-ig, figyelemmel az egyéneknek a **magánélet és a személyi adatok védelméhez**

²⁴ E stratégiát a stockholmi program keretében javasolták.

²⁵ Lásd a 4. kulcsintézkedést.

való jogára.

- **A jogellenes internetes tartalmak bejelentésére alkalmas bejelentőpontok** (forróvonalak) és a gyermekek internetes védelmét szolgáló nemzeti szintű felvilágosító kampányok támogatása, valamint az európai együttműködés és a bevált gyakorlatok cseréjének szorgalmazása a szóban forgó területen.
- A többoldalú eszmecsere támogatása, és az európai és globális szolgáltatók (például szociális hálózatok platformjai, mobilhírközlési szolgáltatók) önszabályozásának előmozdítása, különösen a szolgáltatások kiskorúak általi igénybevételével összefüggésben.

A tagállamok részéről:

- **Számítógépes szükséghelyzeteket kezelő csoportok jól működő hálózatának** kiépítése Európa-szerte 2012-ig.
- **Nagyléptékű internetes támadások szimulációja** és fenyegetettségmérés-kló stratégiák tesztelése 2010-től, együttműködésben a Bizottsággal.
- Teljes körű **forróvonal-hálózat** létesítése **megbotránkoztató vagy ártalmas internetes tartalmak bejelentésére** 2013-ig; a gyermekek internetes védelmét szolgáló figyelemfelhívó kampányok, az internetes védelem iskolai oktatása, valamint az internetes szolgáltatók ösztönzése a gyermekek online védelmével kapcsolatos önszabályozó intézkedések meghozatalára.
- **Országos figyelmeztető platformok** létrehozása vagy az Europol számítógépes bűnözéssel kapcsolatos platformjához igazítása 2010-től kezdődően 2012-ig.

2.4. Nagy sebességű és szupergyors internet-hozzáférés

Nagy sebességű internetre van szükségünk a gazdaság erőteljes növekedéséhez, a munkahelyteremtéshez és a prosperitáshoz, valamint ahhoz, hogy a lakosság elérhesse az általa kívánt tartalmakat és szolgáltatásokat.

A jövő gazdasága hálózatra épülő, tudásalapú gazdaság lesz, amelynek lelke az internet. Európának széles körben elérhető nagy sebességű és szupergyors internet-hozzáférésre van szüksége. Az „Európa 2020” stratégia aláhúzta a szélessávú technológiák rendszerbe állításának szerepét az EU-n belüli társadalmi integráció és versenyképesség előmozdításában. Újra kinyilvánította azt a célt, hogy Európában 2013-ig mindenki alapszintű szélessávú internetkapcsolattal rendelkezzen, továbbá 2020-ig biztosítani kíván i. minden európai polgárnak ennél is sokkal gyorsabb, legalább 30 Mbps sebességű internet-hozzáférést, ii. az európai háztartások legalább 50%-ának pedig a 100 Mbps-os sávszélességet meghaladó internetkapcsolatot.

E merész vízió a technológiák együttes alkalmazásán alapuló átfogó politikával válhat valóra, miközben egyidejűleg a következő két célra kell összpontosítani: egyfelől az egyetemes szélessávú lefedettség biztosítása (vezetékes és vezeték nélküli technológiával), amely során az internet-hozzáférés sebessége fokozatosan eléri a legalább 30 Mbps-ot, hosszabb távon pedig az új generációs hozzáférési hálózatok kialakításának és elterjedésének elősegítése az EU területének jelentős részén, lehetővé téve a 100 Mbps feletti szupergyors kapcsolódást.

2.4.1. *Az egyetemes szélessávú lefedettség biztosítása növekvő sebesség mellett*

Határozott állami beavatkozás nélkül fennáll a veszélye, hogy az optimális végeredmény helyett a nagy sebességű szélessávú hálózatok kis számú sűrűn lakott zónában koncentrálnak majd, miközben a csatlakozási költségek jelentékenyek, az árak pedig magasak lesznek. Azok az áttételes gazdasági és társadalmi előnyök, amelyek az ilyen hálózatok meglétéből származnak, igazolják az egyetemes szélessávú lefedettséget növekvő sebesség mellett biztosító politikát.

Éppen ezért a Bizottság közleményt kíván kibocsátani, körvonalazva azt a közös keretet, amelyen belül az „Európa 2020” célkitűzéseinek elérését biztosító uniós és nemzeti politikák kidolgozásra kerülhetnek. E politikáknak mindenekelőtt csökkenteniük kell a szélessávú technológiák rendszerbe állításának költségeit az EU egész területén, gondoskodva megfelelő tervezésről és koordinációról, illetve az adminisztratív terhek mérsékléséről. Az illetékes hatóságok például biztosítják a köz- és magánépületek tervezése során a szélessávú hálózatok és épületek belüli vezetékek következetes bevezetését; a szolgalmi jogok megszerzését; és a kábelezésre alkalmas meglévő passzív infrastruktúra feltérképezését.

A vezeték nélküli (földi és műholdas) szélessávú rendszerek kulcsszerepet játszhatnak minden terület lefedésében, beleértve a vidéki és félreeső területeket is. A vezeték nélküli (földi és műholdas) szélessávú hálózatok fejlesztésének központi problémája ma a rádiófrekvenciákhoz való hozzáférés. A mobil internetszolgáltatást igénybe vevők már tapasztalhatják a hálózatnak a rádiófrekvenciák rossz kihasználása miatti túlszűfoltosságát. Amellett, hogy ez frusztrálja a felhasználókat, az innovációt is megfojtja az új technológiák piacán, ami évente 250 milliárd EUR értékű tevékenységet érint²⁶. A frekvenciagazdálkodást egy előrelátó, a sugárzási igényekhez is igazodó európai frekvenciapolitikanak kell hatékonyabbá tennie oly módon, hogy egy adott időponttól kezdődően előírja bizonyos digitális frekvenciátöbbletnek a vezeték nélküli szélessávú szolgáltatások általi használatát, több rugalmasságot biztosít (beleértve a frekvenciákkal folytatott kereskedelmet is), valamint előmozdítja a versenyt és az innovációt.

Emellett a tagállamoknak, az EU-nak és az EBB-nek finanszírozási eszközökkel kell támogatniuk a szélessávú rendszerekre irányuló célzott beruházásokat olyan területeken, amelyek gazdaságilag jelenleg gyengén teljesítenek, és ahol a beruházás megtérülését csakis az ilyen összpontosított intervenciók biztosítják.

2.4.2. *Új generációs hozzáférési hálózatok rendszerbe állításának elmozdítása*

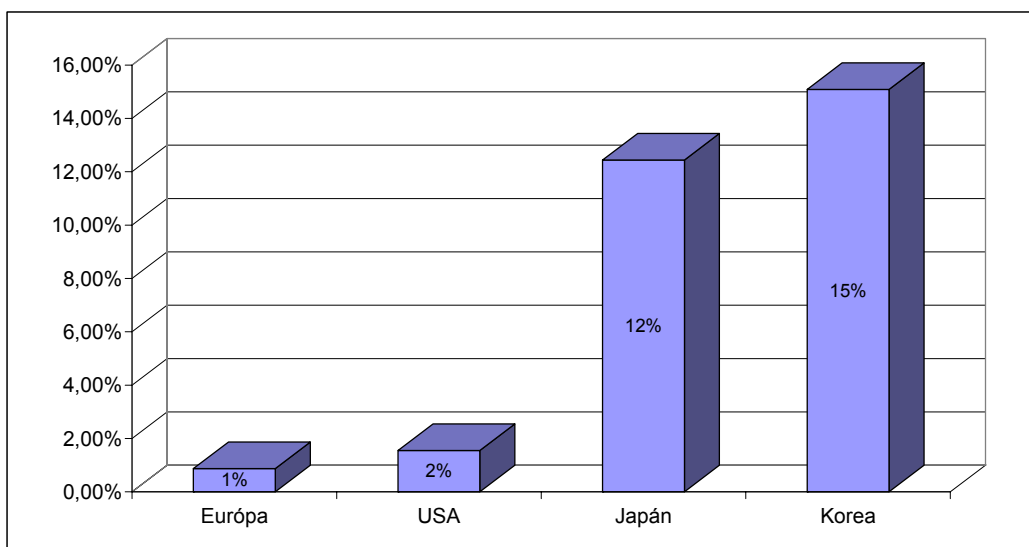
Európában az internet-hozzáférés ma főként az első generációs szélessávú hálózatokra, azaz hagyományos réz telefonkábel- és tévékábel-hálózatokra épül. A lakosság és a vállalkozások azonban világszerte egyre inkább az ennél jóval gyorsabb új generációs hozzáférési hálózatokat igénylik. Ezen a téren Európa lemaradásban van több jelentős nemzetközi versenytársához képest. Fontos indikátor ebből a szempontból a száloptikás hálózat házig való kiépültsége, ami Európában

²⁶

Vö. *Conditions and options in introducing secondary trading of radio spectrum in the European Community* (A rádiófrekvenciák másodlagos kereskedelmének az Európai Közösségben történő bevezetése feltételeiről és módozatairól) című tanulmányal, Európai Bizottság, 2004.

igen alacsony szintű, és messze elmarad a G20-ak megfelelő értékeitől (lásd a 4. ábrát).

4. ábra: A száloptikás hálózat házig való kiépültsége 2009 júliusában

Forrás: Point Topic

Az új generációs hozzáférési hálózatok létesítésének elősegítése és a nyílt és versenyképes hálózatokba való piaci beruházások szorgalmazása érdekében a Bizottság ajánlást készül elfogadni az új generációs hozzáférési hálózatokra vonatkozóan, mégpedig a következő alapelvek mentén: i. a költségorientált kapcsolódási díjak megállapítása során megfelelőképpen figyelembe kell venni a beruházási kockázatot; ii. a nemzeti szabályozó hatóságnak minden egyes esetben a legoptimálisabb kapcsolódást biztosító korrekciós intézkedéseket kell alkalmaznia, ésszerű beruházási ütemezést téve lehetővé az alternatív szereplők számára, figyelemmel a verseny intenzitására is; iii. szorgalmazni kell a társberuházásokat és a kockázatmegosztási mechanizmusokat.

2.4.3. Nyílt és technológiasemleres internet

A Bizottság szorosan nyomon fogja követni a nyílt és technológiasemleres internetre vonatkozó új jogszabályi rendelkezések végrehajtását is, amelyek védik az információkhoz való online hozzáféréssel és az információk online terjesztésével kapcsolatos felhasználói jogokat, valamint biztosítják az adatforgalmi irányítás átláthatóságát²⁷. A Bizottság 2010 nyara előtt nyilvános konzultációt kezdeményez azon általánosabb kötelezettségvállalása jegyében, hogy az év végéig jelentést tesz arról, hogy a piaci és technológiai fejlemények fényében szükség van-e további útmutatásra a véleménynyilvánítási szabadsággal, az átláthatósággal, a hatékonyan működő és nyílt hálózatokba való beruházás szükségességével, a tisztességes

²⁷

Az elektronikus hírközlő hálózatok és az elektronikus hírközlési szolgáltatások közös keretszabályozásáról szóló 2002/21/EK irányelv 8. cikke (4) bekezdésének g) pontja; az egyetemes szolgáltatásról szóló irányelv 20. cikke (1) bekezdésének b) pontja, valamint 21. cikke (3) bekezdésének c) és d) pontja.

versennyel és az innovatív vállalkozási modell működtetésére való készséggel kapcsolatos alapvető célok elérésének biztosításához.

INTÉZKEDÉSEK

A Bizottság részéről:

- **8. kulcsintézkedés:** Közlemény elfogadása a szélessávú hálózatról 2010-ben, kijelölve azon uniós és tagállami intézkedések közös keretét, amelyek biztosítják az „Európa 2020” stratégia célkitűzéseinek elérését, beleértve az alábbiakat:
  - **Nagy sebességű szélessávú rendszerek finanszírozásának** kereten belüli megerősítése és racionalizálása 2014-ig uniós eszközökkel (pl. ERFA, ERDP, EMVA, TEN, versenyképességi és innovációs keretprogram), valamint annak vizsgálata, miként mozgósítható **tőke** a szélessávú rendszerbe való beruházások céljaira **hitelminőség-javítás révén** (EBB- és EU-alapok támogatásával).
  - Egy nagyratörő **európai frekvenciapolitikai programról** szóló európai parlamenti és tanácsi határozatra vonatkozó javaslat 2010-ben, mely a hatékonyabb rádiófrekvencia-gazdálkodás és a fogyasztók és az ágazat előnyeinek maximalizálása érdekében EU-szintű koordinált stratégiai frekvenciapolitika megteremtése hivatott.
  - **Az versenyképes új generációs hozzáférési hálózatokba való beruházások** – egyértelmű és hatékony szabályozási intézkedésekkel történő – **ösztönzésére** vonatkozó ajánlás 2010-ben.

A tagállamok részéről:

- A **szélessávú hálózatokra vonatkozó olyan nemzeti tervek** kidolgozása és gyakorlatba való átültetése 2012-ig, amelyek összhangban állnak az „Európa 2020” stratégiában meghatározott, **lefedettségre, sebességre és elterjedésre vonatkozó célokkal**; az uniós versenyjogi szabályoknak és az állami támogatásokra irányadó előírásoknak megfelelő közfinanszírozás igénybevétele²⁸; a Bizottság a digitális menetrend irányításának keretében éves jelentés készít az elért eredményekről.
- Intézkedések – köztük jogi előírások – **a szélessávú hálózatokba való beruházások megkönnyítésére**, például beruházók következetes bevonása az építőmérnöki munkák kivitelezésébe, szolgalmi jogok megszerzése, a kábelezésre alkalmas meglévő passzív infrastruktúra feltérképezése, valamint az épületen belüli kábelek korszerűsítése.
- Az IKT-infrastruktúrákba és szolgáltatásokba való beruházásra már előirányzott **strukturális és vidékfejlesztési alapok** teljes körű hasznosítása.
- Az **európai frekvenciapolitikai program** végrehajtása 2020-ig, biztosítva a szükséges frekvenciák koordinált kiosztását annak érdekében, hogy teljesüljön a 30 Mbps sebességű internetes lefedettséggel kapcsolatos cél; **az új generációs hozzáférési hálózatokra vonatkozó ajánlás** végrehajtása.

²⁸

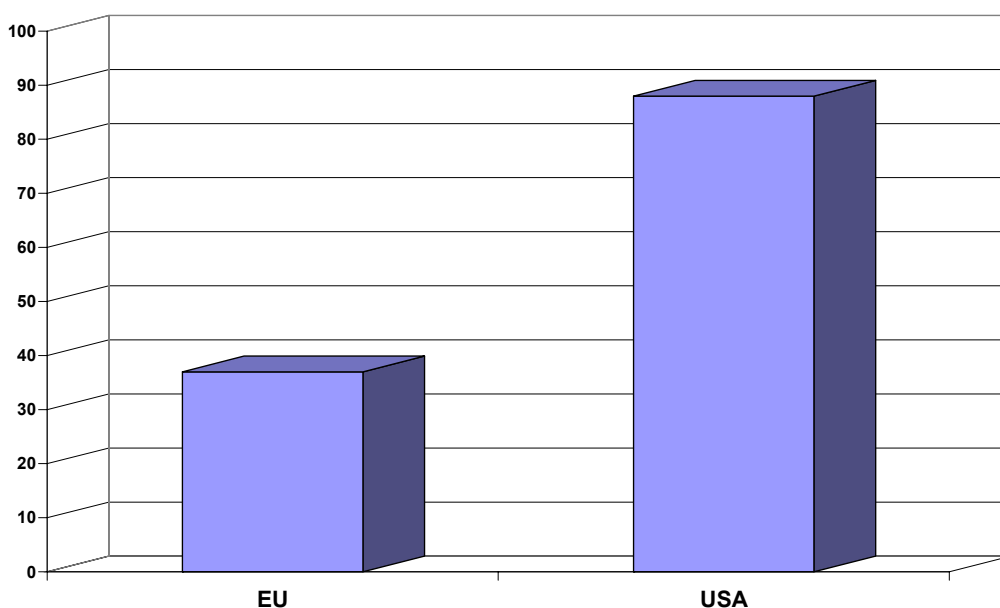
Közösségi iránymutatás az állami támogatásra vonatkozó szabályoknak a szélessávú hálózatok mielőbbi kiépítésére való alkalmazásáról (HL C 235., 2009.9.30., 4. o.).

2.5. Kutatás és innováció

Európának többet kell fektetnie a kutatás-fejlesztésbe, és biztosítania kell, hogy a legjobb ötletek kijussanak a piacra.

Európában továbbra sem végeznek elegendő beruházást az IKT-kra irányuló kutatás-fejlesztés területén. A nagyobb kereskedelmi partnerekkel, például az Egyesült Államokkal való összehasonlításban az IKT-k területén végzett kutatás-fejlesztési beruházások nemcsak hogy lényegesen kisebb részét képviselik az összes kutatás-fejlesztési ráfordításnak (17 % az USA-beli 29 %-hoz képest), de abszolút értékében is csak körülbelül 40 %-át teszik ki az USA-ban ugyanerre elköltött pénzmennyiségnek (5. ábra: 37 milliárd EUR, illetve 88 milliárd EUR 2007-ben).

5. ábra: Összes kutatás-fejlesztési beruházás az IKT-k területén 2007-ben (milliárd EUR-ban)

Forrás: Eurostat és IPTS-JRC (a Közös Kutatóközpont Technológiai Jövőkutatási Intézete)

Tekintve, hogy az IKT az európai ipari húzóágazatokban termelt összes hozzáadott értéknek tekintélyes részét képviseli (gépjárműipar 25 %, fogyasztói készülékek 41 %, orvosi és egészségügyi berendezések 33 %), az IKT-k területén végzett kutatás-fejlesztési beruházások elmaradása veszélyt jelent az európai ipari és szolgáltató szektor egészére nézve.

A beruházás hiánya legfőképpen az alábbi három oknak tudható be:

- gyenge és szétszórt kutatás-fejlesztési törekvések; pl. az uniós közszféra évente alig 5,5 milliárd EUR-t költ az IKT-k kutatására és fejlesztésére, ami messze elmarad a versenytársak ráfordításaitól.
- A piac széttagozódottsága és az innovatív fejlesztők rendelkezésére álló finanszírozási lehetőségek szétszórtsága gátat vet az IKT-innovációban érdekelt vállalkozások, különösen a kkv-k növekedésének és fejlődésének.

- Európában az IKT-alapú innovációk terjedése lassú, különösen a közérdekű szolgáltatások területén. Jóllehet a társadalmi változások igen ösztönzően hatnak az innovációra, Európa keveset tesz annak érdekében, hogy a közbeszerzések révén az innovációt és a kutatás-fejlesztés eredményeit a közszolgáltatások minőségének és teljesítményének javítására használja fel.

2.5.1. *Ösztönző intézkedések és a hatékonyság növelése*

A Bizottság 2010 folyamán az „Európa 2020” végrehajtására hivatott „Innovatív Unió” zászlóshajó-kezdeményezés keretében átfogó kutatási és innovációs stratégiát fog közzétenni²⁹. Az IKT területén betöltött meghatározó szerep megszerzésére irányuló európai stratégiát³⁰ alapul véve Európának fokoznia és összpontosítania kell a területre irányuló beruházást, valamint össze kell fognia a beruházási forrásokat, hogy megtarthassa az ágazatban elfoglalt versenyképes pozícióját és képes legyen a nagy kockázattal járó kutatás, ezen belül a több tudományágat érintő alapkutatások további finanszírozására.

Európának egyes kiemelt területeken az innováció szempontjából versenyelőnyre kell szert tennie e-infrastruktúrák³¹ kiépítésével és a kiemelt területeken innovációs klaszterek célzott fejlesztésével. Ezenkívül az egész unióra kiterjedő stratégiát kell alkotnia az ún. számítási felhőkre, különösen azok kormányzati és tudományos használatára vonatkozóan³².

2.5.2. *Az IKT-innováció ösztönzése az egységes piac adta lehetőségek kiaknázásán keresztül*

Az európai közzsféra kiadásain keresztül ösztönözni kellene az innovációt, így javítható lenne a közszolgáltatások hatékonysága és minősége. Az európai közhatóságoknak össze kell fogniuk a szabályozás, a tanúsítványok, a közbeszerzés és a szabványosítás oly módon történő összehangolása érdekében, amely kedvez az innovációnak. Szükség van a köz- és magánszféra közötti partnerségekre és az érdekelteket tömörítő fórumokra, ahol sor kerülhet a kutatástól a piaci bevezetésig vezető utat lefedő közös technológiai ütemtervek kialakítására, ezáltal az innováció a társadalom szolgálatába állítható. A tudásátadással kapcsolatos tevékenységek számára hatékony irányítást³³ és megfelelő pénzügyi eszközöket³⁴ kell biztosítani, és a közpénzből finanszírozott kutatások eredményeit (tudományos adatokat és értekezéseket) széles körben, szabadon hozzáférhető publikációk formájában közzé kell tenni³⁵.

²⁹ Vö. 2009-es jelentés az IKT területén végzett kutatás-fejlesztésről az Európai Unióban 2009-ben.

³⁰ Az európai IKT-re irányuló kutatás-fejlesztés és innováció stratégiája: Kapsoljunk magasabb sebességfokozatba!, COM(2009) 116.

³¹ A GÉANT nagy teljesítményű elektronikus kommunikációs hálózat és az EGI számítógépes infrastruktúra.

³² A stratégia kialakításakor figyelembe kell venni a modell gazdasági, jogi és intézményi vetületeit.

³³ Ld. „A Bizottság ajánlása a szellemi tulajdonjogoknak a tudásátadással kapcsolatos tevékenységek során történő kezeléséről, valamint az egyetemeknek és egyéb állami kutatási szervezeteknek szóló eljárási szabályzatról”, [C\(2008\) 1329](#).

³⁴ Pl. az Európai Beruházási Alapból és más EBB-eszközökből nyújtott beruházási garanciák formájában.

³⁵ Ennek érdekében a Bizottság megfelelően ki fogja terjeszteni a szabadon hozzáférhető publikációkra vonatkozó, a C(2008) 4408 sz. bizottsági határozatban meghatározott jelenlegi követelményeket (a

2.5.3. Ágazati kezdeményezések a nyitott innováció előmozdítására

Az IKT a gazdaság minden területén ösztönzi az értékteremtést és növekedést. Ebből kifolyólag az iparban egyre nagyobb szükség van olyan nyitott és interoperábilis megoldásokra, amelyekkel az IKT előnyei minden ágazatban élvezhetők lesznek. Az **új termékek és szolgáltatások** alapját képező **szabványok és nyílt platformok** kialakítását célzó ágazati kezdeményezések az EU által finanszírozott programok keretében támogatásban fognak részesülni. A Bizottság támogatni kívánja a közös kutatási menetrend alapján dolgozó érdekelt felek csoportosulását ösztönző tevékenységeket olyan területeken, mint a jövő internete és azon belül a tárgyak internete, valamint az IKT-alaptechnológiák területén.

INTÉZKEDÉSEK

A Bizottság részéről:

- **9. kulcsintézkedés: Magánberuházások ösztönzése** a kereskedelmi hasznosítást megelőző közbeszerzések³⁶ és a köz- és magánszféra közötti partnerségek³⁷ tervszerű felhasználásával, a kutatás és az innováció strukturális alapokon keresztül történő finanszírozásával, valamint – legalább a hetedik keretprogram időtartama alatt – az IKT K+F költségvetés előirányzott évi 20 %-os növelésének teljesítésével.
- Egyéb intézkedések:
  - Az **eszközök koordinációjának és összevonásának megerősítése** a tagállamok és az ipari szereplők vonatkozásában³⁸, ezenkívül az IKT-kutatás és –innováció uniós támogatásán belül nagyobb hangsúly helyezése a kereslet és a felhasználói igények alapján szerveződő partnerségekre.
  - Az IKT-kutatáshoz rendelkezésre álló uniós finanszírozási lehetőségekhez való „egyszerű és gyors” hozzáférés megerősítésére vonatkozó javaslatok 2011-től kezdődően, azok vonzóbbá tétele érdekében (különösen a kkv-k és fiatal kutatók számára), az EU kutatási és technológiafejlesztési keretprogramja felülvizsgálatának szélesebb körű végrehajtása céljából³⁹.
  - Elegendő pénzügyi támogatás biztosítása a közös IKT-kutatási infrastruktúrák és innovációs klaszterek számára, újabb e-infrastruktúrák kifejlesztése és uniós stratégia kidolgozása a számítási felhőkre, különösen azok kormányzati és tudományos használatára vonatkozóan;
  - A szabványosítás és a nyílt platformok uniós programokon keresztüli

kísérleti projektről további információk itt találhatóak: <http://ec.europa.eu/research/science-society/index.cfm?fuseaction=public.topic&id=1680>).

³⁶ A 2011–2013 közötti időszakban a Bizottság a kereskedelmi hasznosítást megelőző tagállami közbeszerzésekre vonatkozó öt új intézkedés végrehajtásában vesz részt társfinanszírozóként.

³⁷ Például a Bizottság a 2010–2013 közötti időszakban – a hetedik keretprogram keretein belül – 1 milliárd EUR összértékben hat PPP-nek nyújt majd támogatást az IKT területén, amellyel mintegy 2 milliárd EUR magánberuházást generál.

³⁸ A közös irányítású AAL-program és az ERANET+ keretében közzétett fotonikai felhívás tapasztalataira építve a Bizottság a 2011–2012-es időszakra új intézkedéseket fog javasolni az e-egészségügy és az intelligens világítás területén.

³⁹ Ebből a szempontból fontos állomás a Bizottság nemrégiben született közleménye: A kutatási keretprogramok végrehajtásának egyszerűsítése, COM(2010) 187.

finanszírozása keretében együttműködés az érdekeltekkel a webalapú alkalmazások és szolgáltatások új generációjának kifejlesztésében, ideértve a többnyelvű tartalmak és szolgáltatások fejlesztését is.

A tagállamok részéről:

- Az IKT K+F-re **évente közpénzből** jelenleg **elköltött összesen 5,5 milliárd EUR megduplázása** (az uniós programokból származó finanszírozással együtt 11 milliárd EUR-ra) 2020-ig oly módon, hogy a növekedés **hasonló növekményt** (35 milliárd EUR-ról 70 milliárd EUR-ra) **eredményezzen a magánberuházások oldalán.**
- **Részvétel** innovatív és interoperábilis megoldások fejlesztését és tesztelését célul kitűző **nagyszabású kísérleti projekteken** a versenyképességi és innovációs keretprogramban finanszírozott közérdekű szolgáltatások területén.

2.6. A digitális jártasság, a digitális készségek és a digitális inklúzió javítása

A digitális korszak legfontosabb ismérve elvben a felelős társadalmi részvétel és az emancipáció, ezért nem szabad megengedni, hogy e céloknak a szociális háttér és a készségek akadályai legyenek.

Egyre több hétköznapi tevékenységet lehet az interneten elvégezni, az állaspályázatoktól az adó befizetésén keresztül a jegyvásárlásig, ennél fogva az internethasználat sok európai számára a mindennapi élet szerves részévé vált. 150 millió európai lakos (az összlakosság mintegy 30 %-a) azonban még soha nem használta az internetet. Ezt leggyakrabban azzal indokolják, hogy nincs rá szükségük, vagy túl drága. A szóban forgó polgárok jellemzően 65 és 74 év közötti, alacsony jövedelmű, munkanélküli vagy alacsony képzettségű emberek.

Az internethasználat terjedését sok esetben a felhasználói képességek – például a digitális jártasságok és a médiaműveltség – hiánya akadályozza, ami nemcsak a foglalkoztathatóságra van hatással, hanem befolyásolja a tanulási és kreatív képességeket, a társadalomban való részvétel képességét, valamint a digitális médiumok használatához szükséges magabiztosságot és ítélőképességet is. A hozzáférés és a használhatóság mértéke a fogyatékkal élő európaiak számára is gondot jelent. Az eddigiekben leírt digitális szakadék áthidalásával a társadalom hátrányos helyzetű tagjai hasonló feltételekkel vehetnének részt a digitális társadalomban, mint más polgárok (ideértve az előbbieket közvetlenül érintő szolgáltatásokat, például az e-oktatást, az e-kormányzatot és az e-egészségügyet), és jobb foglalkoztathatóságuk révén könnyebben küzdenének meg hátrányos helyzetükkel. A digitális kompetencia ezért egyike a tudásalapú társadalomban élők számára⁴⁰ alapvető nyolc kulcskompetenciának. Emellett a biztonságos internethasználat elsajátítása is mindenki számára nélkülözhetetlen képesség.

Továbbhaladva azonban meg kell jegyeznünk, hogy képzett szakemberek nélkül a gyorsan növekvő IKT-ágazat nem működhet hatékonyan, nem lehet az európai ipar versenyképességének motorja, és termelékenység potenciálja sem használható ki kellőképpen. Az EU gazdasága számára akadályt jelent az IKT fenntartásához

⁴⁰

Vö. Az Európai Parlament és a Tanács ajánlása (2006. december 18.) az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciákról.

szükséges szaktudás hiánya. 2015-re a kompetenciahiány következtében Európában akár 700 000 informatikai állás maradhat betöltetlenül⁴¹.

2.6.1. *Digitális jártasság és digitális készségek*

Fontos, hogy az európai polgárok elsajátítsák az IKT és a digitális médiumok használatához szükséges ismereteket, illetve fontos a fiatalok érdeklődését felkelteni az IKT-tanulmányok iránt. Növelni és korszerűsíteni kell az **IKT-szakismeretek és az elektronikus üzletvitelhez szükséges készségek**, azaz az innovációhoz és növekedéshez szükséges digitális készségek kínálatát. Ezenkívül, tekintettel a 30 millió főnyi 15 és 24 év közötti női lakosságra⁴², növelni kell az IKT-ágazat vonzerejét a szakmai alkalmazás, különösen a technológiaalkotás és technológiatervezés tekintetében. A lakosság körében tudatosítani kell az IKT-ban rejlő lehetőségeket valamennyi szakmai területen. Ehhez szükség van a több érintett tömörítő partnerségekre, valamint arra, hogy a hivatalos oktatásban és az oktatási rendszerekben alaposabban megismerjék a digitális kompetenciákat és felismerjék azok fontosságát; kiterjedt figyelemfelkeltő intézkedésekre, a hivatalos oktatás keretein kívüli hatékony IKT-képzésekre és az ott megszerzett képesítések tanúsítására, végül pedig az átképzésre és a folyamatos szakmai fejlődésre lehetőséget kínáló online eszközök és digitális médiumok használatára⁴³. A 2010. március 1. és 5. között első ízben megrendezésre kerülő „e-készségek európai hete” (e-Skills Week)⁴⁴ tapasztalataira építve a Bizottság 2010-ben és azt követően is támogatni fogja a nemzeti és európai uniós tudatosságnövelő tevékenységeket azzal a céllal, hogy a fiatalságot tájékoztassa az IKT területén kínálkozó tanulási, karrier- és álláslehetőségekről, valamint előmozdítsa a lakosság digitális jártasságát, a munkavállalók IKT-képzését és a bevált gyakorlatok alkalmazását.

2.6.2. *Inkluzív digitális szolgáltatások*

A digitális társadalom vívmányainak mindenki számára elérhetőnek kell lennie. A Bizottság a nemrégiben lezajlott nyilvános konzultáció⁴⁵ fényében meg fogja vizsgálni, hogy a jelenlegi piaci versenyhelyzetben hogyan elégíthető ki a legteljesebb mértékben az alapvető távközlési szolgáltatások iránti kereslet, milyen szerep juthatna az egyetemes szolgáltatásnak a „Szélessávú hozzáférést mindenkinek!” célkitűzés teljesítése során, valamint hogy milyen forrásokból lenne célszerű finanszírozni az egyetemes szolgáltatást. Amennyiben szükséges, a Bizottság 2010 végéig javaslatot tesz az egyetemes szolgáltatásról szóló irányelvvel⁴⁶ kapcsolatban.

Összehangolt cselekvésre lesz szükség továbbá annak biztosítására, hogy a fogyatékosokkal élők hozzáférést nyerjenek valamennyi új elektronikus

---

⁴¹ *eSkills Monitor tanulmány*. Az e-készségek európai kínálatának és keresletének nyomon követése, Európai Bizottság, 2009., ld. <http://www.eskills-monitor.eu/>. Az adott gazdasági forgatókönyv függvényében az e-készségek hiánya 384 000–700 000 betöltetlen állást jelenthet.

⁴² Az Eurostat 2008-as adatai alapján.

⁴³ E tekintetben további javaslatok az „Európa 2020” „Innovatív Unió” elnevezésű, előkészítés alatt álló zászlóshajó-kezdemenyezése keretében látnak majd napvilágot.

⁴⁴ Ld. <http://eskills-week.ec.europa.eu>.

⁴⁵ Ld. http://ec.europa.eu/information_society/policy/ecommm/library/public_consult/index_en.htm.

⁴⁶ Az egyetemes szolgáltatásról, valamint az elektronikus hírközlő hálózatokhoz és elektronikus hírközlési szolgáltatásokhoz kapcsolódó felhasználói jogokról szóló 2002/22/EK irányelv.

tartalomhoz. Ezért különösen azon nyilvános európai weboldaloknak és online szolgáltatásoknak, amelyeknek a közélet teljes spektrumában való részvétele nélkülözhetetlen, meg kell felelniük a webhozzáférésre vonatkozó nemzetközi szabványoknak⁴⁷. A hozzáférésre vonatkozóan egyébiránt a fogyatékossgal élők jogairól szóló ENSZ-egyezmény is tartalmaz kötelezettségeket⁴⁸.

INTÉZKEDÉSEK

A Bizottság részéről:

- **10. kulcsintézkedés:** Arra vonatkozó javaslat, hogy az **Európai Szociális Alapról szóló rendelet (2014–2020)** kiemelten foglalkozzon **a digitális jártassággal és a digitális kompetenciával**;
- **11. kulcsintézkedés:** 2012-ig – az európai képesítési keretrendszerhez⁴⁹ és az Europass-hoz⁵⁰ kapcsolódóan – eszközök kifejlesztése **az IKT-szakemberek és -felhasználók számára szükséges kompetenciák azonosítására és elismertetésére**; az IKT-szakma európai keretrendszerének megalkotása az IKT-szakemberek kompetenciáinak gyarapítása és Európán belüli mobilitásának növelése érdekében.
- Egyéb intézkedések:
  - A digitális jártasság és a digitális készségek ügyének **prioritásként kezelése** az „**Új munkahelyekhez szükséges új készségek**” elnevezésű, 2010-ben útjára induló **zászlóshajó-kezdemenyezés**⁵¹ keretében, és ennek jegyében az **IKT-készségek és IKT-foglalkoztatás** több érdekelt bevonásával működő **ágazati tanácsának felállítása** a kereslet és a kínálat szempontjainak vizsgálatára.
  - A webalapú oktatási eszközök, a játékalapú e-oktatás és a szociális hálózatok támogatásán keresztül **a fiatal és a visszatérő női munkaerő nagyobb arányának előmozdítása az IKT-munkaerőpiacon.**
  - Online képzési eszköz kidolgozása 2011-ben annak érdekében, hogy a fogyasztók elsajátíthassák az új médiatechnológiákat (pl. online fogyasztói jogok, e-kereskedelem, adatvédelem, médiaműveltség, szociális hálózatok stb.). Az eszköz tesztre szabott információt és oktatóanyagokat fog kínálni a fogyasztóknak, tanároknak és a további terjesztőknek a 27 tagállamban.
  - Átfogó uniós mutatók kifejlesztésére vonatkozó javaslat 2013-ig, a digitális kompetenciák és a médiaműveltség mérése céljából.
  - A hozzáférés rendszeres értékelése az e-kereskedelem, az e-személyazonosság és az e-aláírás területén a digitális menetrend keretében hozott jogszabályok felülvizsgálatai alkalmával, a fogyatékossgal élők jogairól szóló ENSZ-

⁴⁷ Nevezetesen a webtartalmak hozzáférhetőségére vonatkozó iránymutatásoknak (WCAG 2.0).

⁴⁸ Vö. <http://www.un.org/disabilities/convention/conventionfull.shtml>.

⁴⁹ Vö. Az Európai Parlament és a Tanács ajánlása az egész életen át tartó tanulás Európai Képesítési Keretrendszerének létrehozásáról.

⁵⁰ Vö. Az Európai Parlament és a Tanács 2241/2004/EK határozata (2004. december 15.) a képesítések és a szakmai alkalmasság átláthatóságának egységes közösségi keretéről (Europass).

⁵¹ Vö. Új munkahelyekhez szükséges új készségek, COM(2008) 868, E-készségek a 21. századra, COM(2007) 496, valamint a készülő „Európa 2020” zászlóshajó-stratégiát.

egyezmény értelmében.

- A lehetőségek vizsgálatát követően javaslatok 2011-ig annak biztosítására, hogy a közhivatalok weboldalai (és a lakosság számára alapvető szolgáltatásokat nyújtó weboldalak) teljes mértékben elérhetőek legyenek 2015-ig.
- Az ENSZ-egyezménynek megfelelően, a tagállamokkal és az érintett érdekelt felekkel együttműködve **egyetértési megállapodás** létrehozásának szorgalmazása 2012-ig **a fogyatékossgal élők számára biztosítandó digitális hozzáférésről**.

A tagállamok részéről:

- **Az e-készségekkel és a digitális jártasságokkal foglalkozó, hosszú távra szóló szakpolitikák végrehajtása**, és a kkv-k és más hátrányos helyzetű csoportok számára megfelelő ösztönzők alkalmazása 2011-ig.
- Az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelvben és a távközlési keretirányelvben **a fogyatékossgra vonatkozóan előírt rendelkezések végrehajtása** 2011-ig.
- Az **e-oktatás** szempontjainak érvényesítése az oktatás és képzés korszerűsítésére irányuló **nemzeti politikákban**, különös tekintettel a tartervekre, a tanulási eredmények értékelésére, valamint a tanárok és az oktatók szakmai fejlesztésére.

2.7. Az IKT előnyei az uniós társadalom számára

A technológia intelligens használatával és az információk adta lehetőségek kiaknázásával a társadalom könnyebben kezelheti az olyan problémákat, mint az éghajlatváltozás és az idősödő népesség.

A digitális társadalmat olyan társadalomként kell elképzelni, amely mindenki számára előnyökkel jár. Az IKT-k kiépítése kezd nélkülözhetetlenné válni az olyan politikai célkitűzések megvalósításában, mint a gondoskodás az idősödő társadalomban, az éghajlatváltozás és az energiafogyasztás mérséklése, a közlekedés hatékonyságának és a mobilitásnak a javítása, a betegek önállósítása és a fogyatékossgal élők társadalmi részvételének biztosítása.

2.7.1. Az IKT a környezet szolgálatában

Az EU elkötelezte magát, hogy 2020-ig az 1990-es szinthez képest legalább 20 %-kal csökkenteni üvegházhatású gázkibocsátását, és 20 %-kal javítja energiahatékonyságát. E célok teljesítésében az IKT-ágazatnak kulcsszerepe lesz:

- Az IKT-ban megvan a lehetőség arra, hogy elősegítse a kisebb erőforrás-igényű termékek és szolgáltatások javára történő strukturális átállást, az épületek és villamos hálózatok energiafelhasználásának csökkentését, valamint a hatékonyabb és kisebb energiaigényű intelligens közlekedési rendszerek kialakítását.
- Az IKT-ágazatnak példát kell mutatnia a saját környezeti teljesítményéről szolgáltatott adatok segítségével. Ehhez ki kell alakítani az IKT-termékek és -szolgáltatások előállítását, terjesztését, használatát és üzemből való kivonását során

használt eljárásokhoz kötődő energiafelhasználásra és üvegházhatású gázkibocsátásra vonatkozó célok meghatározásához alapul szolgáló közös mérési keretet⁵².

Az intelligens hálózatokat és fogyasztásmérőket, a majdnem nulla energiával működő épületeket és az intelligens közlekedési rendszereket kiszolgáló IKT-rendszerek kifejlesztésének és széles körű bevezetésének felgyorsításához elengedhetetlen az IKT-ipar, a más ágazatok és a közhatalóságok közötti együttműködés megteremtése. Fontos, hogy az egyének és a szervezetek megfelelő tájékoztatást kapjanak a tevékenységükkel járó szén-dioxid-kibocsátás csökkentésének lehetőségeiről⁵³. Az IKT-ágazatnak kell az épületek, járművek, vállalatok, városok és régiók energiahatékonyágának és kibocsátásának értékelésére használható modellezési, elemzési, nyomon követési és megjelenítő eszközöket kifejlesztenie. Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra való áttéréshez elengedhetetlenek az intelligens hálózatok, amelyekben fejlett IKT-infrastruktúrára épülő kommunikációs és vezérlő platformokon keresztül lehetővé válik a szállítás és az elosztás aktív ellenőrzése. A különféle hálózatok hatékony és biztonságos együttműködéséhez a szállító és elosztó hálózatok közötti nyitott kapcsolódási pontokra lesz szükség.

Példaképpen: a világ villamosenergia-fogyasztásának csaknem 20 %-át a világítás emészti fel. A szilárdtest-világításként (SSL) ismert fejlett technológiát és az intelligens fénymenedzsment-rendszereket ötvözve a villamosenergia-felhasználás mintegy 70 %-a megtakarítható. A szilárdtest-világítás az Európában erős félvezetőiparban kifejlesztett technológiákon alapul. Az eredményes kibocsátáscsökkentéshez a figyelemfelkeltés, az oktatás és az érdekelt együttműködése egyaránt szükséges.

INTÉZKEDÉSEK

A Bizottság részéről:

- 12. kulcsintézkedés: Annak felmérése, hogy **az IKT-ágazat a kitűzött határidőn belül kidolgozta-e** a saját energiahatékonyágának és üvegházhatású gázkibocsátásának mérésére szolgáló **közös mérési módszereket**, és adott esetben jogszabályjavaslat előterjesztése 2011-ig.
- Egyéb intézkedések:
  - **Az IKT-ágazat és a nagy kibocsátású ágazatok** (pl. építőipar, közlekedés és logisztika, energiaelosztó rendszerek) **közötti partnerségek** létrejöttének

⁵² Vö. COM(2009) 111 közlemény és a Bizottság ajánlása (C(2009) 7604) az információs és kommunikációs technológiáknak (IKT) az energiahatékony és kis szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra való áttérés elősegítése érdekében történő alkalmazásáról.

⁵³ Az Eurobarométer 2008. évi, a 27 EU-tagállamban végzett, a társadalmi kihívásokat taglaló felmérése szerint a lakosság zömének életminősége szempontjából az egészséges környezet ugyanolyan fontos, mint a gazdaság állapota. A többség (64 %) úgy gondolja, hogy a környezetvédelemre nagyobb hangsúlyt kellene helyezni, mint a gazdaság versenyképességére. Ugyanakkor a lakosság 42 %-a érzi úgy, hogy nem kap elegendő tájékoztatást, különösen a környezetszennyezés egészségügyi hatásaira vonatkozóan. 63 % eközben egyetért azzal az állítással, hogy a környezet védelmére irányuló politikák ösztönzőleg hatnak az innovációra.

támogatása az ezen ágazatok energiahatékonyságának növelése és üvegházhatású gázkibocsátásának csökkentése érdekében 2013-ig.

- Annak felmérése 2011 végéig, hogy az **intelligens hálózatok** milyen mértékben **járulhatnak hozzá** az energiaellátás **szén-dioxid-mentesítéséhez**; az intelligens hálózatok európai szintű együttműködéséhez szükséges alapfunkciók jegyzékének összeállítása 2010-ig.
- **A szilárdtest-világításról (SSL) szóló zöld könyv közzététele** 2011-ben, amelyben a Bizottság felméri az átállás korlátait és szakpolitikai javaslatokat tesz; ezt kiegészítve demonstrációs projektek támogatása a versenyképességi és innovációs keretprogramból.

A tagállamok részéről:

- **Az intelligens fogyasztásmérők további közös funkcióinak** megállapítása 2011 végéig.
- A közbeszerzés keretében beszerzendő világítóberendezések esetében a **teljes élettartamra vetített költségek** meghatározása (a beszerzési költségek helyett).

2.7.2. *Fenntartható egészségügyi ellátás és IKT-támogatás a méltóságteljes és önálló életvitel szolgálatában*⁵⁴

Az e-egészségügyi technológiák Európa-szerte történő bevezetése emelheti az ellátás színvonalát, mérsékelheti az egészségügyben jelentkező költségeket és segítheti az önálló életvitel kialakítását a félreeső területeken is. A kezdeményezés sikerének fontos feltétele az, hogy az online elérhető egészségügyi ellátási rendszerben alkalmazott technológiák garantálják az egyén jogát személyes egészségügyi adatainak biztonságos tárolására. Az új e-egészségügyi szolgáltatásokban rejlő potenciál teljes mértékű kihasználása érdekében ez EU-nak el kell háritania a szolgáltatásnyújtás – különösen az európai szintű interoperabilitás – útjában álló jogi és szervezeti akadályokat, és meg kell erősítenie a tagállamok közötti együttműködést.

Az e-egészségügyi szolgáltatások vezető piacára irányuló kezdeményezés⁵⁵ gondoskodik majd a szabványosításnak, az interoperabilitás vizsgálatának, valamint az e-egészségügyi nyilvántartás és berendezések tanúsításának előmozdításáról. Az új távgyógyászati szolgáltatások, mint például az interneten keresztül végzett orvosi konzultáció, a jobb sürgősségi ellátás és a krónikus betegségben szenvedő vagy fogyatékos betegek egészségi állapotának figyelemmel kísérésére alkalmas hordozható készülékek a korábnál jóval nagyobb mozgási szabadságot biztosíthatnak a betegek számára.

A saját lakókörnyezetben való életvitel segítésére szolgáló (Ambient Assisted Living, AAL) technológiákon keresztül az IKT mindenki számára elérhetővé válik. Az EU-nak és a tagállamoknak a saját lakókörnyezetben való életvitel segítésére irányuló **közös programja** és az ehhez kapcsolódó haladó kutatás, valamint a

⁵⁴ Ezek az intézkedések az „Európa 2020” keretében az Európai Innovációs Partnerség céljait szolgálják majd.

⁵⁵ Vö. COM(2007) 860 és SEC(2009) 1198.

távellátás és a szociális szolgáltatások internetes támogatása a következőkkel fog kiegészülni: ápolói minősítések (amely által az ápolók közvetítőként léphetnek fel az internethasználatra képtelen betegek és az információs szolgáltatások között); új módszerek keresése, amelyekkel az IKT a társadalom legkiszolgáltatottabb tagjainak szolgálatába állítható. A program célja annak biztosítása, hogy a törékeny egészségi állapotú, krónikus betegségben szenvedő és fogyatékos betegek a digitális társadalomban méltóságtejjesebb és önállóbb életvitelt folytathassanak. Az AAL-program támogatni fogja az IKT-megoldásokra irányuló innovációt és a megszülető megoldások elterjedését az olyan kulcsterületeken, mint az esésmegelőzés (ez a 65 év feletti több mint harmadát érinti) és az elbutulásban szenvedők támogatása (ez az EU több mint 7 millió lakosát érinti). A cél az önálló időskori életvitelt lehetővé tevő lakáskialakítások megkészszerzése 2015-ig.

INTÉZKEDÉSEK

A Bizottság a tagállami illetékes szervekkel és valamennyi érdekelttel együttműködik az alábbiakban:

- **13. kulcsintézkedés:** Kísérleti intézkedések abból a célból, hogy **az európai lakosok** 2015-ben **biztonságos online kapcsolaton** keresztül férhessenek hozzá egészségügyi adataikhoz, és hogy a távgyógyászati szolgáltatások 2020-ra széles körben elterjedjenek.
- **14. kulcsintézkedés:** A **betegek azon adatai minimális körének** meghatározására vonatkozó javaslat, amelyek cseréjét és hozzáférhetőségét a tagállamok közötti interoperabilitás kialakításával 2012-ig biztosítani kell⁵⁶.
- **Egyéb intézkedések:**
  - Az érintettekkel folytatott párbeszédén keresztül az e-egészségügyi rendszerekre EU-szerte alkalmazható **szabványok⁵⁷, interoperabilitási vizsgálatok és tanúsítványok** 2015-ig történő kialakításának előmozdítása.
  - **A saját lakókörnyezetben való életvitel segítésére irányuló (AAL) közös program** megerősítése annak érdekében, hogy az idősek és a fogyatékossgal élők önállóan, társadalmi szempontból aktívan élhessenek.

2.7.3. *A kulturális sokszínűség és a kreatív tartalmak támogatása*

Az kulturális sokszínűségről szóló 2005-ös (az EU által 2006-ban aláírt) UNESCO-egyezmény rendelkezik a kulturális sokszínűség világszerte történő támogatásáról és védelméről, és ez vonatkozik az új digitális környezetre is. Ennek az az oka, hogy az új digitális médiumok különösen alkalmasak a kulturális és kreatív tartalmak széles körben való terjesztésére, mivel olcsóbb és gyorsabb sokszorosítást tesznek lehetővé, a szerzők és a tartalomszolgáltatók új és nagyobb (akár világméretű) közönséghez juthatnak el. Az internet egyébként is ösztönzőleg hat a médiapluralizmus erősödésére, mivel több médiaforrás és vélemény válik általa hozzáférhetővé, miközben olyan egyének számára is lehetőséget biztosít a teljes körű véleménynyilvánításra, akiknek másképp nem lenne erre módjuk.

⁵⁶

Összhangban az adatok védelmére vonatkozó előírásokkal.

⁵⁷

A CEN-nek adott 403. sz. megbízás keretében.

A digitális mozi európai terjedése műszaki (szabványok) és gazdasági (üzleti modell) okokból elmaradt a várakozásoktól. Egyes fajtáit a digitális berendezések magas költségei miatt a bezárás veszélye fenyegeti. Ezért a kulturális sokszínűség megőrzése érdekében támogatni kell a filmszínházak digitalizálását.

A jelenlegi sokféle és bonyolult engedélyezési rendszer szintén gátolja az újabban keletkezett európai kulturális örökség jó részének digitalizálását. Egyszerűsíteni kell a szerzői jogi engedélyezés folyamatát, és ki kell bővíteni az EU digitális közkönyvtárát, az *Europeanát*. A nagy volumenű digitalizáláshoz több közforrásra, valamint magánszférabeli partnerekkel indított kezdeményezésekre van szükség, feltéve hogy az utóbbiak vállalják, hogy mindenki számára online hozzáférést biztosítanak a közös európai örökséghez⁵⁸. Az európaiak közös örökségükhöz való hozzáférést ezenkívül a modern fordítótechnológiák fejlesztésével és rendelkezésre bocsátásával is segíteni kell.

Az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv szabályozza az audiovizuális médiumokra vonatkozó nemzeti jogszabályok EU-szintű koordinációját, amely tehát kiterjed a hagyományos televíziós műsorszolgáltatásra és a lekérhető médiaszolgáltatásokra egyaránt. Az említett irányelv az európai alkotásoknak a televízióhoz hasonló és a lekérhető műsorszolgáltatásokban történő népszerűsítésére vonatkozó előírásokat is tartalmaz.

INTÉZKEDÉSEK

A Bizottság részéről:

- **15. kulcsintézkedés:** Az EU digitális közkönyvtárának, az *Europeanának* és a tartalmak digitalizálásának **fenntartható támogatására alkalmas finanszírozási modellre vonatkozó javaslat 2012-ig.**
- **Egyéb intézkedések:**
  - Intézkedési javaslat 2012-ig „**A kulturális és kreatív iparágak potenciáljának felszabadításáról**” című zöld könyv megvitatásának eredményei alapján.
  - Az európai filmszínházak digitalizálásának előmozdítására vonatkozó ajánlás 2011-ig.
  - Az **audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv kulturális sokszínűsége** vonatkozó rendelkezéseinek – szükség szerint együttszabályozás vagy önszabályozás útján történő – végrehajtásának biztosítása, és beszámoló kérése a tagállamoktól a szóban forgó rendelkezések alkalmazásáról 2011 végéig.

2.7.4. Elektronikus kormányzat

Az e-kormányzati szolgáltatások költséghatékony lehetőséget kínálnak a lakosság és az üzleti élet résztvevőinek jobb kiszolgálására, valamint a részvételen alapuló, nyílt

⁵⁸

A Bizottság felkérte a „*bölcsek tanácsát*”, hogy az érintett kérdéseket illetően 2010 végéig dolgozzanak ki ajánlásokat, ld. az [IP/10/456 jelzetű sajtóközleményt](#).

és átlátható kormányzás megteremtésére. Az e-kormányzati szolgáltatások pénzt és időt takarítanak meg mind a közigazgatás, mind a lakosság és a vállalkozások számára. A környezeti adatok és a környezettel kapcsolatos információk megosztása révén képesek csökkenteni az éghajlatváltozás, az ember okozta és a nem ember okozta katasztrófák kockázatát is. Az e-kormányzati szolgáltatások nagy fokú rendelkezésre állása ellenére még mindig különbségek mutatkoznak a tagállamok között, és az ilyenfajta ügyintézés lassan terjed a lakosság körében. 2009-ben az unió lakosságának csupán 38 %-a vette igénybe az e-kormányzati szolgáltatások internetes felületeit, míg ez az arány a vállalkozásoknál 72 % volt. A szolgáltatások interneten keresztül történő igénybevétele az online közszolgáltatások iránti igény, valamint azok minőségének és elérhetőségének javulásával várhatóan szintén fokozódni fog.

Az európai országok kormányai kötelezték magukat, hogy 2015-ig széles körben megkezdik a felhasználóközpontú, testre szabott, több platform alatt is működőképes e-kormányzati szolgáltatások nyújtását⁵⁹. Ennek szellemében a kormányoknak gondoskodniuk kell minden olyan műszaki követelmény kerüléséről, amelyek miatt egyes alkalmazások például csak meghatározott műszaki környezetben működnek vagy csak bizonyos eszközökkel működnek együtt. A Bizottság az intelligens e-kormányzat megvalósításával kíván példaként elől járni. Az ennek keretében létrejövő szolgáltatások áramvonalasított igazgatási eljárásokon, egyszerű információmegosztáson és a Bizottsággal való egyszerűsített információcserén alapulnak, ezáltal a felhasználói oldalon önállóbb részvétel, a Bizottság oldalán pedig hatékonyabb, eredményesebb és átláthatóbb ügyvitel várható.

Az **online közszolgáltatások** többsége **nem vehető igénybe másik tagállamból**, ami káros hatást gyakorol a vállalkozások és a lakosság mobilitására. Az állami hatóságok eddig a tagállami igényekre koncentráltak, ezért nem tartották kellőképpen szem előtt az e-kormányzat egységes piaccal kapcsolatos szempontjait. Ugyanakkor az egységes piaccal foglalkozó számos kezdeményezés és jogi aktus (a szolgáltatási irányelv és az elektronikus közbeszerzésre vonatkozó cselekvési terv) feltételezi annak lehetőségét, hogy a vállalkozások és a közintézmények elektronikus úton, az országhatárokon való tekintet nélkül kapcsolatba léphessenek egymással és ügyeiket bonyolíthassák⁶⁰.

Európában ezért fokozottabb közigazgatási együttműködésre van szükség a határokon átnyúló online közszolgáltatások kifejlesztése és kiépítése érdekében. Ennek részét kell képeznie egy akadálymentes elektronikus közbeszerzési rendszernek és a gyakorlatban jól működő e-személyazonosításnak és e-hitelesítésnek (és az ehhez kapcsolódó biztonsági szintek kölcsönös elismerésének) is⁶¹.

---

⁵⁹ A Bizottság a tagállamokkal együtt cselekvési tervet készít az e-kormányzatról szóló 2009-es malmői nyilatkozatban tett vállalások teljesítésére..

⁶⁰ A jövő online közszolgáltatásaihoz szükség lesz a fent leírt hatékony és interoperábilis személyazonosság-kezelésre, hitelesítési eljárásokra és eszközökre.

⁶¹ A teljes mértékben elektronikus vámügyintéző környezet 2013-ig történő kifejlesztése jó minőségű e-kormányzati szolgáltatást nyújt majd a kereskedők számára, egyúttal biztosítja a nemzeti számítógépes rendszerek interoperabilitását és a vámügyi eljárások közösségi szintű kezelését.

Az e-kormányzati szolgáltatások egyik kategóriáját képviselő **e-környezetvédelmi szolgáltatások** jelenleg vagy alulfejlettek, vagy működésük az országhatárokon belülről korlátozódik. Ezért az e területre vonatkozó közösségi jogszabályok felülvizsgálatra és korszerűsítésre szorulnak, az adatgyűjtés területén jelentkező hiányosságok pedig korszerű észlelőhálózatok és hasonló innovatív megoldások segítségével orvosolhatók.

INTÉZKEDÉSEK

A Bizottság részéről:

- **16. kulcsintézkedés: Tanácsi és parlamenti határozat** elfogadására vonatkozó javaslat 2012-ig, amely rendelkezik a tagállamokban kötelezően felkínált (és az e célra legalkalmasabbnak ítélt, akár a köz-, akár a magánszférában kiállított hivatalos azonosító okmány alapján működő) **e-személyazonosítás és e-hitelesítés** EU-szerte való, online hitelesítési szolgáltatáson alapuló **kölcsonös elismeréséről**.
- **Egyéb intézkedések:**
  - A versenyképességi és innovációs keretprogram (CIP) és az európai közigazgatások közötti átjárhatósági eszközök támogatására irányuló program (ISA-program) keretében támogatás nyújtása az **egységes piac** érdekében megvalósuló **akadálymentes és határokon átnyúló e-kormányzati szolgáltatások számára**.
  - A környezeti információkhoz való nyilvános hozzáféréstől szóló irányelv felülvizsgálata 2011-ig⁶²;
  - A tagállamokkal és az érdekeltekkel együttműködve **határokon átnyúló e-környezetvédelmi szolgáltatások nyújtása**, ezen belül korszerű észlelőhálózatok létrehozása.
  - **Fehér könyv** formájában konkrét intézkedések meghatározása 2011-ig az egységes piacon az **elektronikus közbeszerzésben** rendelkezésre álló **kapacitások összekapcsolására**.
  - Példaértékű nyílt és átlátható e-kormányzati rendszer működtetése: a **2011–2015 között megvalósítandó** nagyvonalú **e-Bizottság cselekvési terv** kidolgozása 2010-ben, amely teljesen elektronikus közbeszerzési szolgáltatást tartalmaz.

A tagállamok részéről:

- Az **e-kormányzati szolgáltatások teljes interoperabilitásának** biztosítása a szervezeti, műszaki és terminológiai akadályokat leküzdve és az Ipv6 internetprotokoll támogatásával.
- Az egyablakos ügyintézési pontok teljes hatáskörű e-kormányzati központokként való működésének biztosítása, a szolgáltatási irányelvben rögzített előírásokon és területeken túlmenően.

⁶²

A környezeti információkhoz való nyilvános hozzáféréstől szóló 2003/4/EK irányelv.

- **A határokon átnyúló alapvető közszolgáltatások közös jegyzékének** létrehozása 2011-ig, a következő jól körülhatárolt igények alapján: a vállalkozók származási helyüktől függetlenül Európa bármely országában vállalkozást hozhassanak létre és üzemeltethessenek, illetve bármely uniós polgár bármely európai uniós tagállamban tanulhasson, munkát vállalhasson, lakhasson és nyugdíjba vonulhasson. Ezen alapszolgáltatások online elérhetőségének határideje 2015.

2.7.5 *Intelligens közlekedési rendszerek a hatékony közlekedés és a nagyobb fokú mobilitás szolgálatában*

Az intelligens közlekedési rendszerek (ITS) hatékonyabb, gyorsabb, egyszerűbb és megbízhatóbb közlekedést tesznek lehetővé. A hangsúly az olyan intelligens megoldásokon van, amelyek átjárhatóságot biztosítanak a közlekedési módok között mind az utas-, mind az áruforgalom tekintetében, és tartós megoldást kínálnak a közúti, vasúti, légi, tengeri és vízi közlekedésben tapasztalható infrastrukturális akadályok elhárítására.

Ami a közúti közlekedést és annak a más közlekedési módokkal való kapcsolódási pontjait illeti, az ITS cselekvési terv és a hozzá kapcsolódó irányelv a közlekedés túlszűfoltosságának enyhítése, a környezetbarátabb közlekedés előmozdítása és egyúttal a közlekedésbiztonság és a közlekedésvédelem színvonalának növelése érdekében támogatja a valós idejű forgalmi és közlekedési információs rendszerek, valamint a dinamikus közlekedésirányítási rendszerek kiépítését. Az egységes európai égbolt létrehozásának keretében kifejlesztett légiforgalmi szolgáltatási megoldások (SESAR) egymásba fogják integrálni a légi irányítást és a kiszolgáló rendszereket. A folyami információs szolgáltatások (RIS) és az elektronikus tengerhajózási szolgáltatások jobb, biztonságosabb és hatékonyabb folyami és tengeri közlekedést tesznek majd lehetővé. Az Európai Vasúti Forgalomirányítási Rendszer célja egy egész Európára kiterjedő automatikus sebességszabályozó rendszer kiépítése, míg a vasúti teherfuvarozási⁶³ és személyszállítási szolgáltatások telematikai alkalmazásai megkönnyítik a határokon átnyúló szolgáltatásnyújtást, mivel útvonal-tervezési eszközökkel (csatlakozás más vonatokhoz és más közlekedési módokhoz, helyfoglalás támogatása, a fizetési tranzakciók és a poggyász nyomon követése) és valós idejű közlekedési információkkal látják el az utasokat.

INTÉZKEDÉSEK

A Bizottság részéről:

- Az ITS-irányelvjavaslatnak az interoperabilitást és a gyors szabványosítást segítő alkalmazásával az ITS kiépülésének fellendítése, mindenekelőtt a közúti és a városi közlekedésben.
- Az egységes európai égbolt létrehozásának keretében kifejlesztett légiforgalmi szolgáltatási megoldások (SESAR) kiépítési stratégiájának elfogadása 2010-ig.
- Az elektronikus tengerhajózási szolgáltatások kiépítését szabályozó irányelvre vonatkozó javaslat 2011-ig.

⁶³ HL L 13., 2006.01.18., 1.o.

- A vasúti személyszállítási szolgáltatások telematikai alkalmazásaira irányadó műszaki jellemzők meghatározásáról szóló irányelvre vonatkozó javaslat 2011-ig.
- *A tagállamok részéről:*
- Az Európai Vasúti Forgalomirányítási Rendszer (ERTMS) kiépítésében rájuk háruló feladatok teljesítése, különös tekintettel a 2015-ig ERTMS-sel felszerelendő vonalakra.

2.8. A digitális menetrend nemzetközi vonatkozásai

Az európai digitális menetrend célja, hogy Európából világviszonylatban az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés motorja váljék. A digitális menetrend hét pillére közül valamennyi rendelkezik nemzetközi vetülettel. Az egységes digitális piac szempontjából különösképpen fontos Európa kifelé sugárzott képe, hiszen több politikai területen csak nemzetközi szinten lehetséges az előrelépés. Az interoperabilitás és a világszerte elismert szabványok az új technológiákhoz kötődő kockázatok és költségek csökkentése révén felgyorsíthatják az innováció ütemét. Az egyre növekvő számítógépes fenyegetettség ellen szintén nemzetközi kontextusban érdemes felvenni a harcot. Az esélyegyenlőségen alapuló és az átlátható kormányzást és irányítást, valamint a versenyalapú piacgazdaságot támogató európai jogalkotási megoldások ösztönzőleg hatnak a világ más országaira is. Végezetül pedig fontos, hogy a világ más részein elért legjobb eredmények mércéül szolgálhatnak a digitális menetrend keretében elért európai eredmények értékelésénél.

A digitális menetrend nemzetközi dimenziói tehát fontos szerepet játszanak a fenti célok elérésében, különösen az internet stratégiai fontossága miatt. Európának a tuniszi menetrendnek megfelelően meg kell tartania vezető szerepét a lehető legnyíltabb és leginkluzívabb internetirányítás kialakítása területén. Az internet már most is és a jövőben egyre inkább eszközök és alkalmazások széles skáláját fogja felsorakoztatni, amelyek helytől függetlenül behálózják majd a mindennapi élet minden területét. Az internet emellett a szólásszabadság hatásos médiuma világszerte.

Az innováció nemzetközi viszonylatban is történő ösztönzése érdekében a Bizottság azon fog dolgozni, hogy kedvező feltételeket teremtsen a digitális termékek és szolgáltatások külkereskedelme számára, így például a piacra jutás segítése és beruházási lehetőségek teremtése érdekében szorosabbra fűzi a partneri szálakat, globális szintű engedményeket eszközöl ki a vámjellegű és nem vámjellegű korlátozások csökkentésére, megerősíti a szellemi tulajdon-jogok védelmét és elejét veszi a piactorzulásoknak.

Az 1997-ben aláírt információtechnológiai megállapodás (ITA) kézzel fogható eredményeket hozott az információtechnológia európai és világszintű terjedésében. Az új fejlemények, különösen a szolgáltatások és termékek konvergenciájának figyelembevétele érdekében azonban az ITA-t frissíteni kell.

A nemzetközi kereskedelmi megállapodásokban is fokozottabban kell tükröztetni a digitális szolgáltatások és a szellemi tulajdon területén elért technológiai fejlesztéseket.

INTÉZKEDÉSEK

A Bizottság részéről:

- Az internet stabilitásának megőrzése érdekében az internetirányítás nemzetközi szinten történő kezelésének, valamint a több érdekelt részvételén alapuló modell szerint folyó világszintű együttműködésnek a támogatása.
- Az Internetirányítási Fórum 2010 utáni fenntartásának támogatása.
- Együttműködés a harmadik országokkal annak érdekében, hogy **kedvezőbbé váljanak** a digitális termékek és szolgáltatások **nemzetközi kereskedelmének feltételei**, ideértve a szellemi tulajdon-jogokat is.
- Felhatalmazás kérése a nemzetközi szerződéseknél a technológiai fejlődés figyelembevétele érdekében történő frissítésére, illetve adott esetben új jogi aktusok elfogadására.

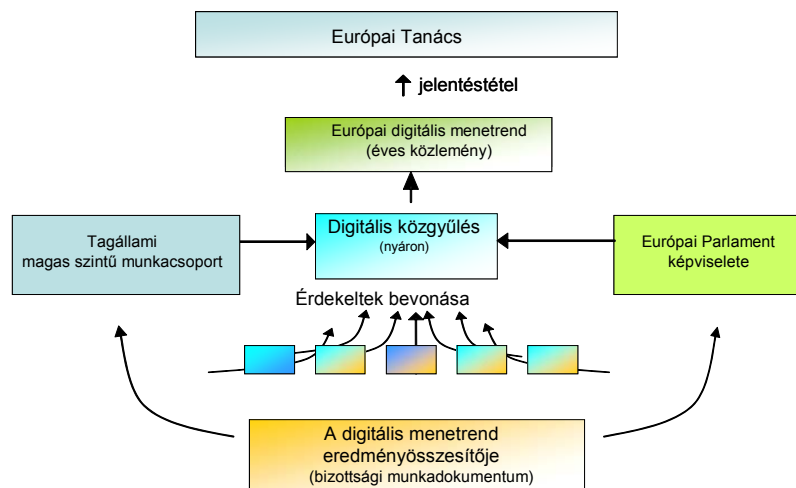
3. VÉGREHAJTÁS ÉS IRÁNYÍTÁS

A legnagyobb kihívást a fenti célok megvalósításához szükséges intézkedések mielőbbi elfogadása és végrehajtása jelenti. Ennek az Európa számára fontos lépésnek a megtételéhez közös elhatározásra és jövőképre van szükség.

A digitális menetrend sikerének kulcsa a benne foglalt, nagy területet felölelő intézkedések pontos, az „Európa 2020” irányítási rendszerének keretein belül történő végrehajtása. A Bizottság ezért a **6. ábrán** bemutatottak szerint:

1. **belső koordinációs mechanizmust hoz létre**, melynek központi eleme, a biztosok csoportja biztosítja a politikai tevékenységek különböző politikai területek közötti hatékony koordinációját, melynek során különös figyelmet szentel a digitális menetrend keretében született (és az 1. mellékletben felsorolt) jogszabályi kezdeményezésekre.

6. ábra: Az európai digitális menetrend irányítási modellje

2. tevékenységét a tagállamokkal, az Európai Parlamenttel és valamennyi érdekelt féllel szoros együttműködésben végzi, különösen az alábbi módokon:
  - magas szintű munkacsoportot hoz létre a tagállamokkal való együttműködésre;
  - rendszeresen konzultál az Európai Parlament képviselőivel;
  - az érdekelték széles körének bevonásával tevékenység alapú platformokat állít fel a hét cselekvési területnek megfelelően.
3. a minden év májusában megjelenő eredményösszesítők⁶⁴ segítségével **nyomon követi a digitális menetrend előrehaladását**. Az eredményösszesítők tartalmazzák:
  - a főbb politikai kérdéskörökhöz fűződő relevanciájuk alapján kiválasztott (és a 2. mellékletben szereplő) legfontosabb teljesítménymutatók formájában megjelenített társadalmi-gazdasági előrehaladást⁶⁵;
  - a digitális menetrenden belül meghatározott valamennyi szakpolitikai intézkedés végrehajtásának állapotát.
4. az érdekelték széles körének bevonásával **minden év júniusában „digitális közgyűlés”** néven vitafórumot rendez a digitális menetrendről készült eredményösszesítőkben összefoglalt eredményekről. A közgyűlés keretében a tagállamok, az uniós intézmények, a lakosság és az ágazat képviselői együttesen értékelik az elért eredményeket és az időközben felmerülő feladatokat. A digitális közgyűlés első ülésére 2011 első felében kerül majd sor.

⁶⁴ Ezek az eredményösszesítők teremtik meg a digitális menetrend értékelési keretének alapjait.

⁶⁵ A szóban forgó mutatók zöme az EU-tagállamok által 2009 novemberében elfogadott, a 2011–2015 közötti időszakra szóló teljesítményértékelési keretből származik. Az említett keretrendszer meghatározza az információs társadalomra vonatkozó statisztikai adatgyűjtés koncepcióját és a teljesítményértékelésre szolgáló legfontosabb mutatókat.

5. Az említett tevékenységek eredményeiről a Bizottság az „Európa 2020” irányítási rendszerének megfelelően éves helyzetjelentésben számol be az Európai Tanácsnak.

1. melléklet: A jogalkotási javaslatok jegyzéke

A Bizottság jogalkotási tevékenysége és javaslatai	Előirányz ott határidő
Élénk egységes digitális piac	
1. kulcsintézkedés: Javaslat a kollektív jogkezelésről és az online jogok összeurópai engedélyezési rendszerének létrehozásáról szóló keretirányelv elfogadására	2010
1. kulcsintézkedés: Javaslat a gazdátlan művekről szóló irányelv elfogadására az európai kultúra részét képező művek digitalizálásának és terjesztésének érdekében	2010
4. kulcsintézkedés: Az adatvédelmi szabályozási keret felülvizsgálata a felhasználók bizalmának erősítése és jogainak megszilárdítása érdekében	2010
Javaslatok az elektronikus kereskedelemről szóló irányelv frissítésére az online piacok jellemzőinek figyelembevétele érdekében	2010
2. kulcsintézkedés: Javaslat az egységes eurófizetési térség (SEPA) rendszerére meghatározott határidőig történő átállást kötelezővé tevő intézkedések elfogadására	2010
3. kulcsintézkedés: Az elektronikus aláírásról szóló irányelv felülvizsgálata a biztonságos elektronikus hitelesítési rendszerek határokon átnyúló elismerése és interoperabilitása érdekében	2011
Javaslat a fogyasztói jogokról szóló irányelvet kiegészítő, a szerződési joggal kapcsolatos eszközre	2011
Javaslat a számozási erőforrások fokozottabb harmonizációjára vonatkozó intézkedésekre az üzleti szolgáltatások Európa egész területén való elérése érdekében	2011
A szellemi tulajdon-jogok érvényesítéséről szóló irányelv felülvizsgálata	2012
Jelentés a határokon átnyúló és összeurópai engedélyezések előmozdítására vonatkozó további intézkedések szükségességéről	2012
1. kulcsintézkedés: A közszféra információinak további felhasználásáról szóló irányelv felülvizsgálata, különösen tárgyi hatálya, valamint a hozzáférési és felhasználási díjakra vonatkozó elvek tekintetében	2012
Javaslat az elektronikus kereskedelmi tranzakciókkal kapcsolatos uniós szintű internetes vitarendezési rendszerre	2012
Interoperabilitás és közös szabványok	

A Bizottság jogalkotási tevékenysége és javaslatai	Előirányz ott határidő
5. kulcsintézkedés: Javaslatoz az európai IKT-szabványok végrehajtási szabályainak megújítására annak érdekében, hogy bizonyos IKT-fórumok és -konzorciumok szabványai használhatók legyenek	2010
Iránymutatások közzététele a szabványosítás területén az alapvető szellemi tulajdon-jogok használatára és az engedélyezés feltételeire – köztük az előzetes közzétételre – vonatkozóan	2011
Jelentés az olyan intézkedések végrehajthatóságának vizsgálatáról, amelyek következtében jelentős piaci szereplők engedélyeznék az átjárhatósággal kapcsolatos információk felhasználását	2012
Bizalom és biztonság	
6. kulcsintézkedés: Javaslatoz a Európai Hálózat- és Információbiztonsági Ügynökség (ENISA) korszerűsítésére, valamint javaslatoz az EU intézményeit védő, számítógépes szükséghelyzeteket kezelő csoport létrehozására	2010
4. kulcsintézkedés: A védelmi visszaélések bejelentésére vonatkozó előírások kiterjesztési lehetőségeinek vizsgálata az uniós személyiadat-védelmi szabályozási keret korszerűsítésének részeként	2010
7. kulcsintézkedés: Javaslatoz az információs rendszerek elleni számítógépes támadások leküzdésére irányuló jogi intézkedésekre	2010
7. kulcsintézkedés: Javaslatoz a számítógépes bűnözésre vonatkozó joghatósággal kapcsolatos európai és nemzetközi szintű szabályokra	2013
Nagy sebességű és szupergyors internet-hozzáférés	
8. kulcsintézkedés: Javaslatoz a hatékonyabb rádiófrekvencia-gazdálkodást lehetővé tevő európai frekvenciapolitikai programról szóló európai parlamenti és tanácsi határozat elfogadására	2010
8. kulcsintézkedés: Ajánlás a versenyképes új generációs hozzáférési hálózatokra irányuló beruházások ösztönzésére	2010
A digitális jártasság, a digitális készségek és a digitális inklúzió javítása	
Javaslatoz annak biztosítására, hogy a közhivatalok weboldalai (és a lakosság számára alapvető szolgáltatásokat nyújtó weboldalak) teljes mértékben elérhetőek legyenek 2015-ig	2011
10. kulcsintézkedés: Javaslatoz arra vonatkozóan, hogy az Európai Szociális Alapról szóló rendelet (2014–2020) kiemelten foglalkozzon a digitális jártassággal és a digitális kompetenciával	2013

A Bizottság jogalkotási tevékenysége és javaslatai	Előirányzott határidő
Az IKT előnyei az uniós társadalom számára	
Javaslat az intelligens hálózatok európai szintű együttműködéséhez szükséges alapfunkciók körére	2010
Adott esetben javaslat az IKT-ágazat energiahatékonyságának és üvegházhatású gázkibocsátásának mérésére szolgáló közös mérési módszerekre	2011
Ajánlás az európai filmszínházak digitalizálására vonatkozóan	2011
A környezeti információkhoz való nyilvános hozzáférésről szóló irányelv felülvizsgálata	2011
Javaslat az elektronikus tengerhajózási szolgáltatások kiépítését szabályozó irányelvre	2011
Javaslat a vasúti személyszállítási szolgáltatások telematikai alkalmazásaira irányadó műszaki jellemzők meghatározásáról szóló irányelvre	2011
14. kulcsintézkedés: Ajánlás a betegek azon adatainak minimális körére vonatkozóan, amelyek cseréjét és hozzáférhetőségét a tagállamok közötti interoperabilitás kialakításával biztosítani kell	2012
16. kulcsintézkedés: Javaslat tanácsi és parlamenti határozat elfogadására, amely rendelkezik a tagállamokban alkalmazott elektronikus személyazonosítás és elektronikus hitelesítés EU-szerte történő, online hitelesítési szolgáltatáson alapuló kölcsönös elismeréséről	2012

2. melléklet: Fő teljesítménycélok

A szóban forgó mutatók zöme az EU-tagállamok által 2009 novemberében elfogadott, a 2011–2015 közötti időszakra szóló teljesítményértékelési keretből⁶⁶ származik.

1. A szélessávra vonatkozó célkitűzések:

- Mindenki számára elérhető alapszintű szélessávú internetkapcsolat 2013-ig: alapszintű szélessávú lefedettség az EU teljes lakossága (100 %) számára. (Viszonyítási érték: 2008 decemberében a DSL-lefedettség teljes uniós lakosságra vetített aránya 93 % volt.)
- Nagy sebességű szélessávú internetkapcsolat 2020-ig: legalább 30 Mbps sáv szélességű internetkapcsolat az EU teljes lakossága (100 %) számára. (Viszonyítási érték: 2010 januárjában a szélessávú előfizetések 23 %-a volt 10 Mbps vagy azt meghaladó sáv szélességű.)
- Szupergyors szélessávú internetkapcsolat 2020-ig: az európai háztartások 50 %-ának 100 Mbps-nál nagyobb sáv szélességű internetkapcsolattal kell rendelkeznie. (nincs viszonyítási érték)

2. Egységes digitális piac:

- Az e-kereskedelem előmozdítása: célunk, hogy 2015-ben a lakosság 50 %-a éljen az interneten keresztül történő vásárlás lehetőségével. (Viszonyítási érték: a 2009-ben végzett adatgyűjtést megelőző 12 hónapban a 16 és 74 év közöttiek 37 %-a rendelt magáncélra terméket vagy szolgáltatást az interneten.)
- Határokon átnyúló e-kereskedelem: célunk, hogy 2015-ben a lakosság 20 %-a éljen a határokon átnyúló internetes vásárlás lehetőségével. (Viszonyítási érték: a 2009-ben végzett adatgyűjtést megelőző 12 hónapban a 16 és 74 év közöttiek 8 %-a rendelt árut vagy szolgáltatást más tagállamban működő eladótól az interneten.)
- Üzleti célú e-kereskedelem: célunk, hogy 2015-ben a kkv-k 33 %-a végezzen internetes beszerzést, illetve értékesítést. (Viszonyítási érték: 2008-ban a vállalkozások 24 %-a végzett beszerzést, illetve 12 %-a végzett értékesítést elektronikus úton, legalább a forgalmuk/teljes költségük 1 %-ának megfelelő összeg erejéig.)
- A távközlési szolgáltatások egységes piaca: célunk, hogy 2015-re a belföldi és roaming-tarifák nagyjából kiegyenlítődjenek. (Viszonyítási érték: 2009-ben az átlagos roaming percdíj (híváskezdeményezéskor) 0,38 cent, míg az EU-n belül bonyolított összes hívás átlagos percdíja (a barangolást is beleszámítva) 0,13 cent volt.)

---

⁶⁶ További részletek a 2011–2015 közötti időszakra szóló teljesítményértékelési keretben olvashatók; Az említett keretrendszer határozza meg az információs társadalomra vonatkozó statisztikai adatgyűjtés koncepcióját és a teljesítményértékelésre szolgáló legfontosabb mutatókat.

3. Digitális inklúzió:

- A rendszeres internethasználók arányának 60 %-ról 75 %-ra, a hátrányos helyzetű felhasználók körében pedig 41 %-ról 60 %-ra való növelése 2015-ig. (A viszonyítási értékek 2009. éviéek.)
- 2015-re felére kell csökkentenünk (15 %-ra) azok arányát, akik még soha nem interneteztek. (Viszonyítási érték: a 2009-es adatok szerint a 16 és 74 év közöttiek 30 %-a még soha nem internetezett.)

4. Közszolgáltatások:

- E-kormányzat 2015-ben: célunk, hogy lakosság 50 %-a vegyen igénybe e-kormányzati szolgáltatásokat, és e személyek több mint fele nyomtatványok kitöltésére és visszaküldésére használja azokat. (Viszonyítási érték: A 2009-ben végzett adatgyűjtést megelőző 12 hónapban a 16 és 74 év közöttiek 38 %-a használta az e-kormányzati szolgáltatásokat, és e személyek 47 %-a használta azokat nyomtatványok kitöltésére és visszaküldésére.)
- Határokon átnyúló közszolgáltatások: 2015-re valamennyi, a tagállamok által 2011-ig összeállítandó közös jegyzékben szereplő, határokon átnyúló alapvető közszolgáltatásnak online elérhetőnek kell lennie. (Nincs viszonyítási érték.)

5. Kutatás és innováció:

- Az IKT-k területén végzett kutatás-fejlesztési beruházások növelése: a közberuházás 11 milliárd EUR-ra növelése (megduplázása). (Viszonyítási érték: 2007-ben az IKT K+F céljaira elkülönített költségvetési előirányzatok és ráfordítások (ICT GBAORD) nominális értéken összesen 5,7 milliárd EUR-t tettek ki.)

6. Alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság:

- Az alacsony energiafogyasztású világítás támogatása: 2020-ig összesen 20 %-os csökkenést kell elérnünk a világításra használt villamosenergia-felhasználás területén. (Nincs viszonyítási érték.)
-